

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIII Price 10 c.

PENKTADIENIS, FRIDAY, RUGPTUČIO — AUGUST 8, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 185

TRUMPAI

B. Rūmai Berlyno, Vokietijos ženkle

Rūpestis: ar JAV politika Azijoje turės poveikio ir Europai?

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas šiandien antrą dieną tariasi su Fed. Vokietijos kancelieriu K. G. Kiesingeriu. Abu vaikai aptarė visą eilę klausimų, ypač naują Vakarų iniciatyvą — pasiūlymą Maskvai tartis Berlyno klausimu.

Kiesingeris teiravosi, ar Nixonas vad. Guam salos samprata — nesikišimas į Azijos reikalus, dalinių atitraukimas neturės didesnės įtakos JAV kariniam pajėgumui Europoje. Vak. vokiečiai reikiama rūpestį dėl galimo JAV karių skaičiaus mažinimo.

Abiejų prezidentų aptarti rytų-vakarų santykiai, Europos ūkiniai, apjungimo klausimai ir kt. Nixonas plačiai nušvietė jo įvykdytą kelionę. Kiesingeriui ypatingai buvo įdomūs patyrimai Rumunijoje, su kuria vokiečiai palaiko diplomatinius santykius.

Sen. M. Mansfield pasiūlė: bent metus nepradėti gynybos įrengimų...

● R. Nixonas krašto gyventojams kalba šiandien — jo pareiškimai bus perduoti televizijos ir radijo siųstuvų keliu. Laikas — 9 val. vak. vid. Amerikos laiku. Numatyti paliešti vidaus gyvenimo klausimai.

● Bomba sprogo ties Sao Paulo, Brazilijoje, kardinolo A. Rossi būstine. Sužeistų nebuvo.

Du klausimai nebuvo aptarti, nes sprendimai dėl jų tegalimi tik po rugsėjo 28 d. Vokietijos parlamento rinkimų. Tai vokiečių markės vertės kėlimo ir atominių ginklų varžymo sutarties klausimai.

Rusų pyktis kyla — puolimai Bukarešte

Iškėlė visų kraštų nepriklausomybės teisę

BUKARESTAS. — Rumunijos prezidentas ir partijos vad. Nicolae Ceausescu, be kitų teiginių, visu svoriu pabrėžė paskirų komunistų partijų nepriklausomybės svarbą, tai, kas griežtai priešinga Maskvos nusistatymui.

Kreipdamasis į rumunų kompartijos suvažiavimo 1,951 dalyvių, Rumunijos prezidentas prašė formaliai pritarti jo pasakelboms pažiūroms. Įvairūs pasiūlymai bus pateikti balsuoti kitą savaitę.

Rusų delegatas išpėja: "saugokitės imperialistų..."

Sovietų nepasitenkinimas rumunų ligišioline laikysena ir ypač jiems prez. Nixoną pakvietus, išryškėjo antrąją suvažiavimo dieną, vakar, atėjus eilei kalbėti sovietų delegacijos pirmininkui K. F. Katuseviui. Jis ta proga puolė ne tik amerikiečius, bet ir šeimiminkus — rumunus.

Rusas teigė, kad "agresyvūs imperialistai" (amerikiečiai...) įvairiais būdais veržiasi, vykdydami "tiltų statybą", remdami

"kontrevoliuciją" bei naudodami ūkinio veržimosi priemones. "Tiltai" reiškia JAV norą gerinti santykius su rytų Europos kraštais, "kontrevoliucija" — tai, kas vyko Čekoslovakijoje.

Rusų delegatas neminėjo nei Ceausescu, nei Rumunijos, tačiau visiems buvo aiškūs jo išspėjimai, pvz. užuomina, kad nesą galima karą Vietname sieti su draugiškumu amerikiečiams. Be to, jo kalba įtikino, jog Maskva nepatenkinta nei rumunų laikysena, nei Nixono pakvietimu.

66 delegacijos

Dabar paaiškėjo, kad Rumunijos kom. partijos suvažiavime dalyvauja 66 užsienio partijų delegacijos. Atvyko Š. Vietnamo delegacija, bet nedalyvauja Kom. Kinijos, Š. Korėjos, Albanijos ir Kubos delegacijos. Tačiau suvažiavime matyti kinų žinių agentūros atstovus.

● Paryžiuje vakar įvyko taikos pasitarimų posėdis — ir vėl nesėkmingas. Lodge skatino komunistus: būkite nuolaidesni.

● Kolumbijos lėktuvais per prievartą nukreiptas į Kubą.

Priešraketinė gynyba kelia visuotiną dėmesį

Prez. Nixono pasiūlytas priešraketinės gynybos planas priimtas Senate — Vieno balso persvara liudija pažiūrų svorį — Nixonas tikisi laisvesnių rankų tariantis su Maskva — Pasidalinę balsai Senate gali lemiamai veikti būsimus JAV gynybos planavimus bei jiems skiriamas lėšas — Pirmieji spaudos balsai.

Rugpjūčio 6 diena buvo svarbi JAV vyriausybei ir krašto atstovų pažiūroms, JAV gynybos klausimus sprendžiant. Senate vykus priešraketinės gynybos priemonių, prez. Nixono pasiūlytų, svarstymams, galutinio balsavimo išdavoje joms pritarė. Tačiau balsavimo duomenys — 51 balsas už ir 49 — prieš — liudijo aštrų pažiūrų pasiskirstymą.

Po 16 mėnesių vykusių kovų, ginčų...

Rugpjūčio 6 d. balsavimu laikinai baigta krašte 16 mėnesių vykusio kova bei ginčai prezidento pasiūlytos gynybos klausimu. Tai buvo pirmas pokario atvejis, kai senato atstovai pareiškė abejoję prezidento sprendimo tikslingumu ar net reikalu. Nuo 1941 m., karo dienų, užvakar buvo tik antras atvejis, kai senatoriai pačia mažiausia įmanoma balsų persvara lemia krašto likimui svarbių priemonių priėmimą (anuomet buvo balsuota naujųjų pašaukimo klausimu).

"Safeguard" sistema — kokie jos bruožai

"Safeguard" pasiūlymas, kitaip dar — ABM (anksčiau — "Sentinel"), pagal prez. Nixono pasiūlymą, numato: priešraketinę gynybą įrengti 12-je JAV vietoviuose — jose veiktų radarai, komputeriai ir dviejų rūšių raketos.

Tikslas: apginti, prieš galimus priešo puolimus, keturis "Minuteman" raketų lizdus, septynias bombonešiu bazines ir pačią Washingtono sostinę.

JAV — pasaulio sargyboje

Gynyba būtų baigta 1975 m., kaštai — ligi 20 bil. dolerių

Numatyta ligi 1973 m. įrengti du priešraketinės gynybos lizdus dviejose aviacijos bazėse Š. Dakotos ir Montanos valstijoje, dar 10 įrengimų būtų baigta ligi 1975 m.

Oficialiais apskaičiavimais, 12 gynybos lizdų įrengimas kaštuotų 6,6 bil. dolerių, tačiau įskaitant kitas išlaidas ir ypač tyrimų darbus, visas planas kraštui kainuotų iki 20 bil. dol., kai kuriais šaltiniais net ligi 40 bil. dolerių.

Mažiau pasipriešinimo Atst. Rūmuose

Abi partijos įsitikinusias, kad pasiūlymas Atst. Rūmuose bus priimtas be didesnių sunkumų ir su žymiai didesne "už" balsų persvara.

Tačiau jų priešininkai senate dabar taria, joki "kova eis toliau". Senatas šio mėn. 13 d. pradeda atostogas, gi spalio ar lapkričio mėn. jam teks svarstyti — ar pritarti pirmosios lėšom priešraketinės gynybos įrengimams pradėti — 759,100,000 dol. sumai ir... jau dabar manoma, kad vėl pasirodys skirtingos nuomonės bei sunkumai skirti pinigų.

Maskva puola, Nixonas tikisi stipresnio balso

Prez. Nixonas, JAV vyriausybės, aišku, taria užvakar laimėsi (tą patį, priešinga kryptimi, teigia ir pasiūlymo priešininkai...). Washingtono sluoksniai nurodo, kad pasiūlymą priėmus, netolimoje ateityje prasidėjus pasitarimams su Maskva ginklų gamybos varžymo klausimu, JAV-bės ar prezidentas galės turėti "stipresnį balsą" ir dar daugiau: reikšti rusų atžvilgiu griežtesnę laikyseną.

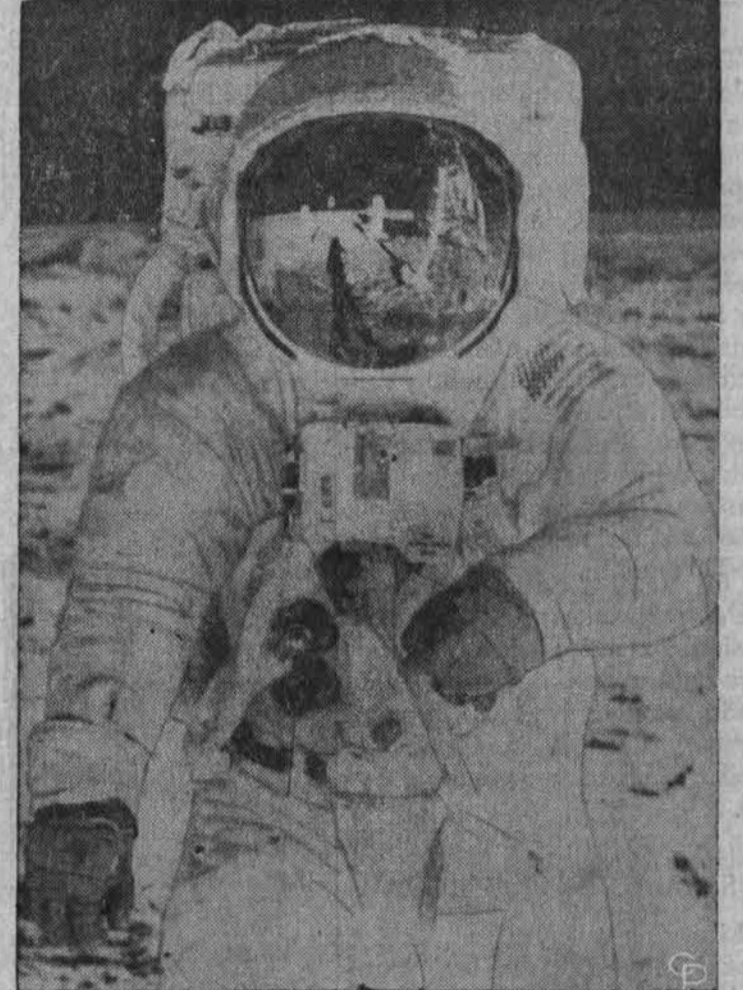
Raketa prieš raketą

Vis dėlto, kaip pabrėžia NYT komentatoriai, senato opozicija turinti teisę kalbėti ir apie "simbolinį laimėjimą" — jų laikysena, manoma, turės glaus poveikio į ateity numatomus planus krašto gynybos srityje.

Tass agentūra vakar jau paskelbė Kremliaus nepasitenkinimą: Washingtono žygis reiškiama, kad pasaulis ir toliau vykdys ginklų varžybą ir... čia kalti esą amerikiečiai.

Nebėra visuotinio pritarimo karinėms išlaidoms

Spauda dar pažymi, kad pa-

Atspindžiai mėnulyje: viena idomiausių nuotraukų, padaryta astronauto N. Armstrongo. Aldrino veidas apsaugotas stiklo ir jame atsispindi dalis "Aro" prietaiso ir moksliniai instrumentai mėnulio paviršiuje.

Vėl pratimai Čekoslovakijoje

Jie sutaps su invazijos metinėm

PRAHA. — Sovietų karinė delegacija, vadovaujama gen. A. Jepiševo, sovietų kom. partijos centro komiteto nario, užvakar atvyko į Čekoslovakiją. Manoma, kad jos atvykimas siektinas su režimo rūpesčiu, krašte galint įvykti neramumams ar riaušėms, invazijos metinių, rugpjūčio 21 d., proga.

Be to, skelbiama, kad rugpjūčio 18-25 dienomis, Čekoslovakijoje bus vykdomi nauji, sovietų ir čekų, slovakių karinių dalinių pratimai.

Prez. Svoboda ir partijos vad. Husak tebėra Sovietų S-je ir vykdo pasitarimus su Brežnevu ir Kosyginu.

Propaganda veikia visu įkarščiu

Maskvoj ir pačioje Čekoslovakijoje ryškios pastangos teisingai invaziją. Savo ruožtu, pagrindis skleidžia lapelius, kuriais skatinama streikuoti ir įvairiais būdais pamėti "gėdos dieną".

Maskvos ir visos Sovietijos kino teatruose pradėtas rodyti 65 min. filmas "Čekoslovakija — vieneri bandymų metai". Jame siekiama pateisinti sovietų invaziją, nors parodyti ir čekų jaunuoliai, puolę rusų tankus ir kitos, prieš rusus nukreiptos, apraiškos. Aiškina, kad kai kurie gyventojai buvę "suklaidinti Vakarų agentų..."

KALENDORIUS

Rugpjūčio 8 d.: šv. Jonas Vian., šv. Lelija, Tulgirdas, Dailė.

Rugpjūčio 9 d.: šv. Romanas, šv. Agatonika, Pilėnas, Gražutė.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien saulėta, kiek vėsiar ir mažiau drėgmės, temp. sieks 80 ir daugiau 1. F., ryt — be pakitimų. Saulė teka 5:51, leidžias 8:02.

H. H. Humphrey, b. viceprezidentas, grįžęs į JAV iš kelionių Europoje.

Jis neatsisako politinės veiklos ir kitais metais gali būti kandidatu senatoriaus vietai. Jo viljys auga, sen. McCarthy paskelbus nebūsiat kandidatu senatoriaus pareigoms, gi sen. Kennedžiui pergėvėnus nemalonią krizę su auto mašina, kuri turės neigiamo poveikio jo politinei ateičiai.

Vakarai sovietams: tarkimės dėl Berlyno

Notos vakar įteiktos Maskvoje

MASKVA. — JAV, D. Britanija ir Prancūzija vakar įteikė notą sovietų užsienio reikalų ministerijai, oficialiai kreipėsi, siūlydamos pradėti pasitarimus, kurių tikslas — sumažinti įtampą Berlyno klausimu su vakarų ir rytų Berlyno simu. Siūloma aptarti susisiekiškumą, teises vykstančių iš Vakarų ir Berlyna, gal ir vad. "gėdos sienos" reikalą.

Patys sovietai skatina pasitarimus

Trijų Vakarų sąjungininkų iniciatyva buvo kilusi dar gegužės mėn. Jai pritarė Vakarų Vokietija.

Ją dar labiau skatino patys sovietai, jų užsienio reikalų ministerini A. Gromyko, liepos 10 d. A. Taryboje teigiamai kalbėjus JAV ir Vakarų atžvilgiu, gi dėl Berlyno išsitarus, jog sovietai pasirenka svarstyti priemones, kurios užkirstų kelią sunkumams Berlyne dabar ir ateity.

Vakar įteikta nota, tai nauja Vakarų iniciatyva, kurios pagrindinis tikslas — "išbandyti" šiuo metu vienoje, Berlyno srity, Kremliaus laikyseną bei jos nusistatymų svorį.

Viesulų aukos Minnesotoje

Žuvo nemažiau kaip 18 gyventojų

OUTING, Minn. — Keliolika viesulų (tornado) užvakar vakare siautė keliose Minnestos šiaur. srityse. Padariniai: sugriauti namai, išlaužyti medžiai, sužeisti ir žuvo gyventojai. Vakare paskelbta, kad žuvusių skaičius siekė 18.

Prez. Nixonas — į Kaliforniją

● Prez. Nixonas ryt išvyksta keturioms savaitėms į naują vasaros būstinę, San Clemente, Kalifornijoje. Į Washingtoną grįš tik rugsėjo 7 d. Tačiau įvairios pareigos prezidentą vargins ir vasaros Balt. Rūmuose ties Ramioju vandenynu.

Vasaros meto Baltieji Rūmai — neseniai prez. Nixono įgyti namai San Clemente, Calif., ties Ramioju vandenynu.

Redaguoja J. SOLIUNAS,
6641 So. Albany Ave., Chicago, Illinois 60629

LITUANICA — KICKERS 0:1

Tradiciniame Rams klubo futbolo turnyre, rengiamame Genoa City, Wis., Lituaniai burta lėmė pirmosios rungtynės žais ti prieš Chicagos major divizionoje pirmąją Kickers. Kad vėl ne įvyktų nemaloni staigmena, kaip praėjusiame turnyre, Kickers išstatė patį geriausią sąstatą, kuriam Lituania nusiėjo pralai mėsama 0:1 ir iš tolimesnių varžybų iškrito. Kickers pasiekė baig mę ir pasiėmė turnyro taure i-veikę Schwaben ir Racine komandas. Turnyras prarastas pik niko metu, kuriame buvo apie 5-6000 žmonių.

Per pertrauką mūsų jaunučiai nusiėmė rengėjų Rams jaunučius aukštą pasekmę — 5:0. Jau nučių naudai įvarčius pelnė Henriukas Jenigas 2, Aleksas Re meika, Ed. Sinkus ir Saulius Gylys.

J. Juška

SEKMIADIENI J AURORA

Lituania turnyrų ir piknikų įkraštį baigs ši sekmadienį Auro ra komandos ruošiamame stipria me futbolo turnyre, kuriame dalyvaus Milwaukee Brewers, Chicago Kickers, Lituania ir patys rengėjai. Teks žaisti trejas rung-

tynes po 40 minučių. Namuose, Marquette parke, mūsų jaunučiai ir jaunieji žais prieš Wisla 11 val. ir 12 val. ryto.

Golfininkas Frank Beard sėkmingai smūgiuoja golfo pirmenybėse Harrison, N. Y. Jis laimėjo rungtynėse premiją ir taip golfo žaidynėse jis šįmet jau uždirbo 155,187 dol.

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Įsirašymo terminas į Š. A. Lietuvos šachmatų pirmenybes pratęstas iki rugpjūčio 15 d. P-bės įvyks rugpjūčio 23-24 d. Ciur lionio ansamblio namuose, Clevelande. Vyrų ruoškitės dalyvau ti.

— JAV jaunių p-bės Bostone sutraukė rekordinį dalyvių skaičių — 129. Po 5 ratų tvirtai pirmauja Kanados jaunių žymūnas Lawrence Day (iš Toronto su "ratingu" 2369), pakrovęs visus 5 taškus. Beliko 3 ratai. Jam i- kandin seka 3 varžovai su 4,5 taško: bostoniškis J. Peters iš MIT, R. Reynolds iš Californijos, C. Vuille iš Floridos. Vienas favoritų jau prarado tašką, būtent N. Yorko meisteris Weinstein, jis pralošė ekspertui E. Winslow, Mo.

— Jackie Peters, naujoji MIT žvaigždė laimėjo Portlando, Me. turnyrą liepos 25-27 d. surinkęs draug su John Curdo po 5-1 tš. Pažymėtina, kad Kanados žymūnas Lawrence Day šiame turnyre tesurinko 3,5 tš. Jis pralo-

šė prieš bostoniškius D. Schefferį ir G. Berry.

— "Chess Life", liepos nr. skelbia, kad Mid-America p-bės laimėjo tryse: Gred DeFotis, Richard Verber ir Paulius Tautvaišas, surinkę po 4,5 tš iš 5 galimų. Buvo 57 dalyviai.

— So. Bostono Lietuvos pil. draugijos šachmatininkai ir var saros metu renkasi į LPD klubą ketvirtadieniais nuo 7 v. v. Jei susidarytų nauja jaunių ar jaunuolių grupė K. Merkis žada su jais padirbėti. Rinktis ketvir tadieniais.

— Kapitonas Algis Makaitis apdovanotas bronzos medaliu už tarnybą Vietnamo. Dabar jis Ft. Meade, Md. A. Makaičio labai pasigenda Bostono lietuviai šach matininkai.

Kazys Merkis

— Amerikoje 1968 m. buvo 4195 laivų nelaimės, kuriose žuvo 1,300 žmonių.

Vasara Dainavos stovykloje.

Nuotr. A. Gulbinsko

PIETŲ AMERIKOS KATALIKYBĖ

Nelengvai sprendžiami sunkūs uždaviniai

VLADAS LITAS

Pietų Amerikoje 2000 metais bus pusė viso pasaulio katalikų. Taip pranašauja gimimų skaičiai yra didesni Lotynų Ameri- čiai. Lotynų Amerikos gimimų skaičiai yra didesni kaip Azijos. 2000 metai nėra taip toli.

Šita problema liečia visą krikščionybę. Be Lotynų Amerikos krikščionybė lieka tik lokalinė Europos religija su išbarstytomis ir izoliuotomis salomis visame žemės rutulio paviršiuje.

Lotynų Amerikos katalikybė didelio optimizmo nerodo: vaizdas nėra džiuginantis. Bet kraštutinis pesimizmas taip pat neturi pagrindo. Padėtis nėra apibendrinama. Bet Lotynų Amerikos katalikybė yra vienas tarptautinio bendrumo ryšių. Lotynų Amerikos kalbos — ispanų, portugalų ir prancūzų — sudaro tik grupes be jokio bendrumo. Tautiniai — psichologiniai, klimatiniai, geografiniai ir ūkiniai skirtumai net tarp artimų kraštų yra labai dideli. Argentina ir Meksika kultūrinio požiūriu yra net tolimesni kraštai, kaip Sicilija ir Valonų Belgija.

Ivairių tautų įtaka

Katalikybė pietinėse valstybėse yra ispaniškos kilmės. Katalikų bažnyčia pietinėse valstybėse yra perkelta iš Europos. Dabar dar juntama prancūzų, italų ir vokiečių įtaka. Argentinos kunigai didele dalimi yra itališkos kilmės. Vokiečių dvasininkai Cilėje daugiausia yra evangelikai. Paskutiniu laiku daug atvyksta flamų ir olandų. Bet visur yra ispanų, kurie kiek sušvelnina kunigų trūkumą.

Kitaip atrodo maišytų Lotynų Amerikos rasų zona. Šita zona buvo misijų kraštas. 19 šimtmečio pradžioje vyko šių kraštų de kolonizacija. Buvo suduotas didelis smūgis bažnyčiai: ispaniškos kilmės dvasininkai, palikę mi-

sių kraštus, grįžo į Ispaniją. Bažnyčios atsigavimas vyko tik po dvejų generacijų. Daugiausia vyravo baltosios rasės žmonės. Indėnai, kaip neptikimi ir tinginiai, negalėjo būti dvasininkais. Katalikų bažnyčia šiaurinėse Lotynų Amerikos valstybėse niekada neatsigavo: ji pasiliko viduramžiška.

Krikščionybės įvedimui krašte reikita šimtmečių.

Religingumas ir pamaldumas mišrioje Amerikos zonoje apima žmonių širdis ir kraują, bet ne smegenis ir sąmonę. Dievo meilė, šventųjų garbinimas ir mirusių gerbimas Meksikos, Guatemelos ir Perų ūkininkų tarpe tikrai yra be priekaištų. Bažnytinės apeigos ten daugiau turi prasmės kaip pas mus. Yra ir stabmeldybės liekanų. Bet tai nenustelbia krikščionybės. Štai Meksikos darbininkas kelias daro ilgą ga kelionę į katedros vidų. Guatemalos indėnai taip pat rodo didelį pamaldumą. Pamaldumas su arba be stabmeldiškų priekaištų dar nėra garantija kasdieninio krikščioniško gyvenimo. Užtenka mesti žvilgsnį tik į gyventojų nusikaltimus. Gimimai be šeimos yra taisyklė, bet ne išimtis. El Salvadore nužudymų pasitaiko 30 kartų dažniau kaip Europoje.

Kunigai imigrantai

Bažnyčia (dvasininkai), neišmokė natūralių dorybių, kaip darbštumas, taupumas, garbinimas, tiesumas, punctualumas, atsakomybė ir t.t. Turtingos miestų katedros ir skurdi minia sudaro didelius priešingumus. Žmonės pradeda automatiškai protestuoti prieš bažnytinį turtingumą. Tas krintis į akis Meksikoje, kur prie kiekvienos bažnyčios yra didelis užrašas: "Valstybės nuosavybė".

Šiaurinės Lotynų Amerikos dalies dvasininkai gyvena labai skurdžiai. Daug klebonų gauna tik 20 dol. mėnesinio atlyginimo. Kas liečia pašaukimus į kunigystę yra labai blogai. Tik penktadalis Guatemalos kunigų yra vietinės kilmės. Daugumas Perų kunigų yra užsieniečiai. Šeimos gyvena dažniausia be bažnytinio palaiminimo.

Lotynų Amerikos katalikų bažnyčia be kunigų imigrantų nebūtų išsilaikiusi. Bet kunigai "svečiai" nevisada pritampa prie vietinės aplinkos. Finansinė gimto krašto pagalba kunigams yra nepakankama. Vietiniai gyventojai nevisada yra patenkinti kunigais iš Europos. Ispaniškos kilmės kunigams prikišamas per didelis griežtumas. Europos ir Amerikos kunigai, Cuernavaca vyskupų (Meksikoje) remiami, bando iš gerai organizuoto instituto eiti į Lotynų Amerikos katalikų sceną su egzistencialine filosofija, teologijos numitologinimu, socialine romantika ir žemės reformomis. Bet išdava: Cuernavaca bendiktinių vienuolynas beveik ištuštėjo.

Kunigų siuntimas į Lotynų Ameriką iš Europos ir Amerikos sukėlė įspūdį, kad pašaukimai į kunigystę yra tik "gringos", kitaip pasakius, užsieniečių reikalas. Mes esame prieš dilemą — pagalba iš Europos ir Amerikos

yra nepakeičiama. Reikalinga ir materialinė pagalba.

Reikalinga pagalba

Be pagalbos iš užjūrių Lotynų Amerikos katalikybė eitų prie žlugimo. Lotynų Amerikos katalikų tikėjimas yra per daug melancholiškas. Tikėjimas pirmoje vietoje čia yra paguoda. Kristūs visada yra kančios simbolis. Tikėjimas yra nuolatinis "Didžiojo Penktadienio prisiminimas. Nėra Velykų nuotaikos. Šita tendencija reikišiai paveiklusse ir statulose. Ar tai indėniška? Gal būt. Bet tas primena Europos Viduramžių katalikybės būklę.

Kitaip atrodo Katalikų Bažnyčios padėtis Cilėje, Urugvajuje ir Argentinoje. Kultyvuoti katalikai ten skaito ne tik Maritain, Danielou, bet ir Mauriac, Claudel, Bernanos ir kt. Ten buvo ir yra katalikų liberalų spaudos ir moderniškų kat. leidyklų. Daug katalikų spaudos importuojama iš Ispanijos. Bet katalikų tikėjimo padėtis šiose trijose valstybėse rodo didelį skirtumą. Darbininkų uolulimas nuo tikėjimo toliausiai yra nužengęs Cilėje, gal toliau, kaip Urugvajuje. Pamaldumo, kaip mišriosios zonos čia sentimentais kaip protu, nėra. Tikėjimas mažiau pagrįstas

NAUJAS NUNCIJUS

Naujasis popiežiaus nuncijus Prancūzijoje arkivyskupas Mambertini įteikė respublikos prezidentui Pompidou skiriamuosius raštus. Šia proga Prancūzijos prezidentas pabrėžė, kad žmonijos dvasinė bei medžiaginė pažanga ir taikos išsaugojimas yra bendras Šv. Tėvo ir Prancūzijos rūpestis.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečia- lieni nedaroma. Ligoniai priimami su- sitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook, 5-5076

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS,
AKROLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048
ATOSTOGOSE nuo rugpjūčio 3 d. iki 17 dienos.
Prašome kreiptis pas Dr. Taurą. Telef. PR 8-1223.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9, antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. S. ir M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniai 2-9 v., šeštadieniais 10-1 p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4345 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdow 5-9500

second class Postage paid at Chicago, Illinois, Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

PRENUMERATAI:	Metams	1/2 metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV	\$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00	9.50	5.50	2.25

* Redakcija st. alpinis tai o savo nuožūra Nesunau- dotų straipsnių nesaugo, juos gražina tik iš anksto suata rus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kas dien 8:30 — 5:00, šeštadieniai — 8:20 — 12:00.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą. Pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-2 val.

Ofs. 785-4477. Rez. PR 8-6990

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVU IR EMOCIJŲ LIGOS

Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Ginekologas ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija

6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220

Namu rez. PROspect 8-0081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K S A
2656 West 63rd Street

Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v.v. Šeštad., nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika

2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. v., res. nuo 9 iki 12 val.: arba susita- rus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 W. 68rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p.p. ir 8 iki 3 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1361

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — REllance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvius gydytojas)

3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antradi., ketvirt. ir penktad. nuo 12 - 4 val. p. p. 6 - 8 val. vak., šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

Tel. "ofiso ir buto Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 - 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 2 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street
Tel. HEmlock 6-8545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4782

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS

2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 5-8 val. antra ir penkt. 1-4 val. Pirmtna tik susitarus

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Drauga", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

DRAUGAS
4345 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILLINOIS

Ofiso HE 4-1818 Rez PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street
(71-09 ir Campbell Ave. Kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 v. popiet

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, Opt.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7007
5159 So. Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. 423-2660

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS

9760 So. Kedzie Avenue
Val. pirmad., antradi., ketvirtadi. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 v. popiet

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS

2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidenc.)
Atostogose nuo liepos 28 iki rugpjūčio 18 d.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

Ofisas 2454 W. 71st Street
Val.: antradi. nuo 2-5 popiet, ketvirtadi. nuo 6-8 vakaro
Ofiso telef. 776-2880
Rezid. telef. 448-5545

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS

15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-3920
Namų tel. 838-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REllance 5-4410
Rez. GLOvelin 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p.p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas 2750 W. 71st Street.
Telefonas — 925-8296
Valandos: 2-8 v. v., penktadi. 10-12 v. r., 2-3 v. vak. Šeštad. 1-4 v. vakaro. Sekmad. ir trečiad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS

Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1228
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 4 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6198

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS

2454 West 71st Street
Priminėja ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel PROspect 6-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE

6648 So. Albany Avenue
Val.: pirm., antradi., ketv. 6-8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-8150

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850

Tai ne šachmatai, bet Barnetorn, Ohio, chemijos laboratorijoje chemiko Cletus Welch indėliai, labai panašūs į šachmatų figūras.

SOCIALINIŲ SIEKIMŲ IR RELIGINĖS PAŽANGOS

Šiemet JAV katalikų vyskupų organizacija švenčia auksinį savo gyvavimo jubiliejų. Kadaisi ši organizacija, per savo NCWC yra gausiai padėjusi lietuviams stovyklose ir daugelini pagalbėjusi atvykti ir įsikurti šiame krašte, negalime šios sukakties praleisti visai negirdomis.

JAV vyskupų jungtis išaugo iš bendrų karitatyvinių pastangų pirmojo pasaulinio karo metu ir formaliai buvo sudaryta 1919 m. vasaros pabaigoje. Ji veikė įvairiomis formomis, naują impulsą gavo Vatikano I suvažiavimo metu, kada labiau buvo išryškintas reikalas regionalinių vyskupų konferencijai. Dabartinis jos pirmininkas Detroito arkivyskupas kard. J. Dearden — ypatingai pažangių pažiūrų žmogus. Mes gi gerai prisimename, kaip jo vyskupijoje įvykusio sinodo proga ir lietuviai galėjo išskirti, įjungti savo pasiūlymus, pageidavimus, o ir lietuvių parapijos perkūrimo problema buvo teigiamai išspręsta.

Pažymėtina, kad per pusimtį savo veiklos metų JAV vyskupų organizacija yra daug dėmesio kreipusi ne tik į religinius, bet ir į socialinius žmonių reikalus. Antai, jau prieš 50 metų JAV katalikų vyskupai paskelbė tose srityse šiuos siekimus: 1) Išeisti įstatymą, nužymintį atlyginimo minimumą, kad darbo žmonės būtų saugomi nuo skriaudų; 2) įvesti draudimą nedarbo, ligos, invalidumo ir senatvės atvejais; 3) vaikus apsaugoti nuo persunkaus jiems darbo, nustatant, kad į tarnybą tegali būti priimami nuo 15 metų amžiaus; 4) įstatymu garantuoti darbininkų teisę jungtis į unionas; 5) palaikyti valdinę darbininkų globos įstaigą; 6) įvesti darbu aprūpinimo valstybines įstaigas; 7) darbininkiją aprūpinti butais; 8) nemažinti karo metu pakelto darbininkijos atlyginimo, kad, žmonių masės turint daug didesnius uždarbius, būtų išlaikyti tas didesnis morkimo pajėgumas, kas prisidės prie viso krašto ūkinės gerovės; 9) neapgrįžtai perdideliu pasipelnymu saugoti imant progresyviuos mokesčius nuo pajamų ir paveldimų turty; prižiūrėti kainas, kad visuomenės aprūpinimo įmonės turintieji akcijas turėtų normalų, neperdėtą pelną; 10) plėsti darbininkijos dalyvavimą įmonių vedime ir siekti platesnio nuosavybės pasiskirstymo, įmones laikant ko-

operatiniais pagrindais ir sudarant sąlygas darbininkijai akcijų įsigijimu dalyvauti įmonių pelne ir tvarkyme; 11) efektyvi monopolijų kontrolė, kur reikia, tam net panaudojant valstybinės konkurencijos priemones.

Imant dėmesin, kad tie siekimai buvo paskelbti prieš 50 metų, galima suprasti, kiek JAV vyskupų organizacija buvo pažangi socialinėje srityje, o atmenant, kad dauguma šių siekimų jau įgyvendinta, galima suprasti, kad jie buvo tikslūs, atitiko teisėtus darbininkijos reikalavimus ir buvo laiku išskirti.

Paskelbus šiuos pagrindinius socialinius siekimus dar prieš 50 metų, vėliau vyskupų buvo tie dėsniai ryškinti, plečiami, ieškoma jiems pritarimo.

Vienas iš dabartinių didžiųjų JAV vyskupų rūpesčių yra katalikų mokyklos, kurių išlaidos labai padidėjo, o pajamos pasiliko daugiausia tos pačios. Visai teisėtai siekiama, kad vyriausybė iš savo švietimui skiriamų sumų širdyti ir privačioms mokykloms lėšų. Galėtų tada jų nors kiek tikėtis ir mūsų liuanistinės mokyklos, kurios praveda reikšmingą ugdymo darbą.

Ši auksinė JAV vyskupų organizuotos veiklos sukaktis bus reikiama paminėta, kada tikintieji mišiau įsijungs į religinį ir socialinį darbą Tiesa, ne visi vyskupai yra reikiamai įsijautę į lietuvių teisėtus siekimus išsaugoti savo tautos krikščioniškas tradicijas. Tuo reikalu yra susirūpinimas. Kunigų vienybės seimo pavidimu yra ruošiamas memorandumas JAV vyskupams, kurių vyskupijų ribose yra lietuvių, motyvuotai primenant išsivijus lietuvių viltis ir siekimus religiniame gyvenime, ypač, kad būtų, vengiant nutautinimo, pageriamos lietuvių religinės tradicijos. Tam reikalui yra sudaręs palankias nuotaikas Vatikano II suvažiavimas ir, reikia tikėtis, vyskupai į visa tai atsižvelgs.

Prieš 50 metų JAV vyskupų pradėjo socialinė veikla ir toliau tęsiama. Šioje srityje susilaukta didžios moralinės paramos garsiosiomis socialinėmis enciklikomis "Pacem in terris" (Jono XXIII), "Populorum Progressio" (Pauliaus VI). Jungiantis visiems šio krašto katalikams į bendrą darbą, didės galimybės susilaukti naujų laimėjimų, kaip socialinės, taip ir religinės kultūros srityse.

J. Pr.

BŪSIMIEJI JAV IR SOVIETŲ SANTYKIAI

Vakarai turi pasiruošti reaguoti į Kremliaus kėslus

P. GAUCYS

Daugelis amerikiečių, o taip pat ir europiečių Sovietų Rusijos žinovų patys tikėjo ir paskatino šio krašto administracijas tikėti, kad komunizmas Rusijoje ir satelinėse šalyse laikui bėgant, keisis. Todėl dera sutikti su esama būkle bei įtakų sferom ir JAV užsienio politiką remti būsimu Rusijos - Kinijos konfliktu. Mat, dauguma liberališkai nusiteikusių politikų tikėjo, kad Stalinui mirus, Rusija neišvengiamai žengs laisvėjimo keliu.

Deja, tos iliuzijos pasirodė apgaulingos. Nepaisant Vengrijos, Kubos ir dviejų Berlyno krizių, optimistai vis tebetikėjo, kad po kiekvieno žingsnio atgal, anksčiau ar vėliau, seks du žingsniai pirmyn. Nes, girdi, Sovietų Rusija iš bado būklės išsikapstė į palyginamai pakenciamą ūkinę padėtį; senoji stalininė ideologija prarado savo patikimumą ir reikšmę, o rusų mokslininkai ir technokratai palaipsniui įgyvendino pagerinimų ir permamų ūkinėje sistemoje, kuri, savo ruožtu, turėjo įtakoti politinės diktatūros pakeitimą ar bent jos sušvelninimą.

Ką rodo penkiolikos metų Sovietų politika?

Šitokie samprotavimai žavėjo daugelį politikų, nes jie atitiko ne tik visuotines viltis, bet ir turėjo vieną kitą grūdą tiesos. Tačiau, deja, nepaisant įvykių atmainų, pastarųjų penkiolikos metų Maskvos politika nė iš tolo neatitiko jų garsiųjų "dviejų žingsnių pirmyn ir vieno atgal" pavyzdžių. Po kai kurių nūdienėjimų Chruščiovo laikais, nūdien Sovietai, atrodo, grįžta prie stalininės krypties.

Amerikiečių trimesniam žurnale "Foreign Affairs", Washington Post korespondentas Maskvoje (šiomis dienomis išvykęs iš Maskvos) Anatole Shub, ilgesnėje studijoje apie Čekoslovakijos invazijos pamoką, rašo, kad viltys, jog Rusija galinti teigiamai pasikeisti, esančios labai menkos, nes jau ne kartą trumpu laiku automatiškai nesugebės įvykdyti politinių pakeitimų, nei rusų technologija įsivertė, ir kad vis augęs žmonių noras išsilaisvinti gali rusų vadus paskatinti tas laisvėjimo viltis sužlugdyti, o ne jas bent dalimi įvykdyti.

Čekoslovakijos invazija pakirto bendrą tikėjimą, kad Rytų Europos liberalėjimas paruos kelią ir priverts keistis ir pačią Sov. Rusiją. Čekoslovakijos atvejais labai aiškiai rodo, kad Rytų Europos itaka Kremliui yra itin ribota ar vdinga. Greičiau atbulai, tik pačioje Rusijoje įvyke pakeitimai tegalėtų paskatinti laisvėjimo pakeitimus ir Rytų Europoje.

Vakarų pataikavimas rusam, rašo Anatole Shub, jų sutikimas šiems kaip tinkamiems šeiminkauti Rytų Europoje, rusus paskatino sulaužyti dalijusią demarkacijos liniją ir užimti Čekoslovakiją. Nuo 1945 m. ligi 1968 m. Čekoslovakijoje nebuvo rusų kariuomenės. Dabargi, mažiausia 6 rusų divizijos neribotą laiką stovės Čekoslovakijoje. Nors jos labai neiškreips strateginės pusiausvyros tarp Rusijos ir Amerikos, tačiau toji okupacija smarkiai susiaurino Vakarų diplomatinio manevravimo lauką labiausiai kritiškam Rytų Vakarų linijos sektoriuje.

Sovietų politikos grėsmė

Zalinga galvoti, kad, esą, reikia sutikti su dabartinėmis sienomis ir Rytų Europoje, dar ryškiau matyti iš rusų spaudimo ir Rumunija. Jei rusai neatlaidžiai spaus ir privers rumunus išleisti rusų kariuomene ir Rumunija, tai sudarys naują ir labai rimtą grėsmę Jugoslavijai, o žinant bulvaru tradicinių keliaklup ščiavima prieš rusus. — taip pat ir Graikijai bei Turkijai. Be aheio, rašo A. Shub, mūsų glostytai tvirtins, kad Rumunija, kaip ir Čekoslovakija, esanti pripažinta Rusijos įtakos sferos dalimi.

Tokiai pažiūrai galima pareikšti keletą priekaištų. Pirmia, užšaldyto bloko sistemoje oriklausio keturios valstybės: Suomija, Albanija, Austrija ir Jugoslavija. Vakarai nėra išipareigoję Suomijos ir Albanijos atžvilgiu Austrijos atveiu jie yra išipareigoję tartis tarp Keturių Didžiųjų Jugoslavijos pozicija dvi nasmėška Romaliai Vakarai nėra nesijaudėję einti Jugoslavijos tačiau rusų karinės jėgos išsikūrimas Adrijos pakrantesė veria hau zalima toleruoti.

Antra pastovus sutikimas su rusų kontrole Rytų Europoje ne tik uždaro kelią reikšmingiems vidaus pakeitimams, bet ir visą Europą pasmerkia pa-

vojams ir ardydamas, kylantiems iš dirbtinio Europos suskaldymo.

Ir dar, joigu stalininė taktika Vokietijos atžvilgiu ir nepavyktu, sutikimas su Europos padalinimu į dvi priešingas, ginkluotas stovyklas, tokios vilties sumažinti šaltosios karo reikšmę pasmerkia būsimų generacijų tiek JAV tiek Europoje, atėičiai be įckiv vilčių — viso gyvenimo varom dėl vis didėjančiu, vis branesniu ir vis pražūtingesniu rinklavimosi rungtyniu. Neskaitant tiesioginio atominio karo pavojū, toks šaltojo karo atsiradimas, labai lengvai gali sukelti javnime nihilistine nuotaka, išsiliesima neatsakingom iliuzijom ir pavojingom avantiūrom.

Galiausiai Vakarų sutikimas su nuolatiniu rusų stovėjimu prie Fbės krantų, lengvai gali natūrali galutine pasaulinio pobūdžio savizudybe. Respektavimas rusų įtakos zonų visa laiką buvo vienpusiškas išipareigojimas. Kai tik pasitaiko proga, Maskva niekad nesvyruoja pasistūmėti į sriti kuri anksčiau buvo Vakarų įtakos zonoje. Neapaisant Monroe doktrinos, Maskva pasinaudojo Kubos revoliucija ir laimėjo naują sąjungininką, ir Lotynų Amerikoje sukuko kiršinimo centra už 90 mylių nuo JAV krantų. Taip pat arabų ir Izraelio karo pasekoje, Rusija laimėjo politinę įtaką Vidurio Rytuose ir įsitvirtino Viduržemio jūroje. Ko anksčiau nebuvo leista padaryti carams ir Stalinui. Lygiai Chruščiovas nesuabejojo kasmet sušilti po bilijoną dolerių ir Vietnamo karą, kuris JAV istūmė į beviltiška linia ir sudarė pilu pačioje Amerikos visuomenėje.

Panašų dalyku, be abejo, atsitiks ir ateityje, pavyzdžiui, kad ir neišsivysčiusiose tautose, kur nepaprastas gyventojų daugėjimas, genčių tarpusavė kovą, tolydžio krintančios žaliavų kainos ir daugelis kitu negeroviu veda į demagogiją ir nuotykių ieškojimą.

Siaurės Airijoje vėl vyksta susirėmimai tarp katalikų ir anglikonų. Suimta 55 asmenys, riaušėse sužeista 100 asmenų.

Vakarai privalo būti pasiruošę ateities politiniam įvykiams

Taip pat ir pačių Vakarų pastarųjų dvidešimties metų stabilumas, gerovė ir vienybė gali pasirodyti nesą amžini. Nereikia didelės vaizduotės pramatyti galimom įvairiausiom ateities krizėm — Amerikos paskendimam rasiniuose konfliktuose, tarp tautinės piniginės sistemos sugriuvimą, naują pilietinį karą Ispanijoje, karo dėl Kipro, politini Prancūzijos ir Italijos nepastovumą. Ar reikia abeioti, kad Maskva neišnaudos kiekvienos tu galimybių? Taip pat lengvai gali iškilti koks naujas Castro, Lumumba ar Sukarno ir padaryti Vakarams didelę žalą.

Tokiose apvostovė, rašo A. Shub, kai JAV pradėjo pavargti "bevaidindamos pasaulio policininkė", atėjo laikas Vakarų nerūpestingai ir nepateisinamam pasyvumam Centro ir Rytų Europos ateities įvykių atžvilgiu pakęisti ir dinamiška aktyvumą ir paruošti tikrovėšką priėjimą prie Vokietijos taikos sudarymo. Tam planui sudaryti būtina neutralių ir tikrai demokratiškų Europos valstviu bei demokratiškos Vokietijos jėgų pagalba.

Nors dabartinėje būklėje Maskva tokiu siūlymu nepriims, vis vien jie reikalingi, norint išryškinti Europos tikrovę ir izoliuoti šovinistinius elementus Vokietijoje, Lenkijoje ir Rusijoje, ir suteikti būsimiems Rusijos vadams garbingą pasirinkimą, užuot visur kursčius vokiečių neapvokanta ir stovrinus karinį Rytų Europos valdymą.

Taip pat, rašo A. Shub, būtų trauška, jeigu Vakarai neįsiamonintu reikalo pasiruošti visiška kitokiais reagavimui į senkančią "Čekoslovakiją" ar "Venėrija", kartu atsižvelgdami ir į Rumunijos atvejį belaukiant savo eilės... Tuo būdu, jeigu kada ateityje kurios Rytų Europos valstvbės teisėta valdžia parodvut vėsku nora naudotis didesne nepriklausomybe, Vakarai turi būti pasiruošę greitai ir ryžtingai sulaukyti Maskvos represijas, suteikdami tom valstvbėm tokią pat pagalbą ir globą, ko-

kia buvo 1948 m. duota Jugoslavijai. Nereikia jokių karinių bazių, pakty ar suokalbių, nei atstatymo senosios tvarkos ar neįvykdomų pažadų, bet būtinas greitas reagavimas ir garantavimas teisių į nepriklausomybę tiek komunistinėm tiek kitom savarankiškom Rytų Europos valstybėm.

Sen. Frank Church, (D-Idaho) dės pastangų, kad Texas alyvos pramonininkas John Hard nebūtų paskirtas ambasadoriumi į Venėtuolą, nes esą pramonininkas yra suinteresuotas alyvos prekyba.

BUOSIASI TAIKOS DIENAI

Popiežiška komisija "Justitia et Pax" — teisingumas ir taika — paskelbė ateinančių metų taikos dienos temą: "Auklėtis, taikai per susitaikymą". Susitaikyti reikia pirmiausia su tais kurie gyvena su mumis, giminėm, draugais ir kaimynais, — pažymi komisija. Gražesnio su gyvenimo reikia ieškoti šeimoje, gyvenamoj aplinkoj, darbovietėj, tautiniame ir tarptautiniame gyvenime. Pagaliau reikia ugdyti taikingą galvoseną, didesnį vieny kitų supratimą tarp kartų, atskirų kultūrų, ideologijų, tautinių ir politinių žmonių įsitikinimų. Popiežiaus Pauliaus VI-ojo įkurta pasaulinė taikos diena kasmet yra skelbiama sausio 1 dieną.

DAUG AUKŠTŲ SVEČIŲ
Popiežiaus Pauliaus VI-ojo laikymosi Ugandoje (Afrikoje) metu, Ugandos sostinėje Kampaloje buvo suvažiavę 8 valstybių prezidentai, 11 kardinolų, 120 vyskupų, 400 žurnalistų bei fotografų iš viso pasaulio ir apie milijonas tikinčiųjų.

Houston, Tex., uždaryti astronautai apžiūri mėnulyje darytas nuotraukas. Iš k. į d.: Armstrong, Collins ir Aldrin.

KRAUJO BALSAS

Romanas
RENĖ RASA

3
— Gal ir taip! Bet tu kažkaip visur pritampi ir atrodai patenkinta. Aš gi ne tik nemoku pritapti, bet ir nenoriu. — kiek liūdnei tarė Aukšė. — Atrodo, kad visi yra kitokie nei aš ir neturiu nieko bendro su jais. Visas matyta, nusibodę, norėčiau kažko ir nežinau ko!
— Žinoma, kad matyta! — patraukė pečiais Irena. Bet visiem tas pats, tik vieni moka pasitenkinti tuo, ką turi, o kiti veržiasi vis kitur. Bet ne visuomet kitur yra geriau. Su tavim nežinau... tavijė, kartais man atrodo, kažkas dar slypi... Vieną dieną paims ir išsivers, tik nežinia kas! Todėl gal ir esi tokia pasimetusi, — rimtai kalbėjo ji. — Aš tuo tarpu žinau, kur stoviu, nors ir nesijaučiu tokia gudri, kaip kitos. Pažiūrėk į kai kurias tas mūsų panelytes. Tokios jos gudrios, tokios nepaprastos, kad... echi! Ir pikčiausia, kad kai kas tuo patiki, — į savo pirmąją nuotaiką perėjo Irena.
— Hmm, o kas tas "kai kas"? — nusijuokė Aukšė.
— Tu nepažįsti. Bet aš ne nesiruošiu tavęs supažindinti, esi per daug pavojinga, — ryžtingai nusprendė Irena.

— Aš? Nebūk juokinga! Manęs tavo "meilės" visai nevilioja, — abejingai atsakė Aukšė.
— Bet tu juos gali vilioti! Nežinia, koks kipšukas ten tavijė įlindęs, — nenusileido Irena.
— Eik, jau! Be to, susidomėjimas turi būti abipusis, kitaip jis greit išblėsta, — nesutiko Aukšė.
— Išblėsta? Ne visuomet. Kartais abejingumas tik daugiau suintriguoja, — karštai užginčijo Irena.
Aukšė nustebusi pažiūrėjo į drauge:
— Tu rimtai kalbi? Tikrai yra kas nors, kas tave taip sudomino? — netikėjo ji.
— Žinoma, yra. Mane visada kas nors domina. Tai gyvenimo įdomiausia dalis. Bet šį kartą visai kitaip. — Irena surimtėjo.
— Kas jis? — jau susirūpino Aukšė. Ji žinojo Irenos silpnę ir nepasitikėjo jos sugebėjimu įvertinti žmogų, ypač jei tas žmogus buvo jaunas patrauklus vyras. Atrodė, kad kiekvienas aukštas, atletiškos sudėties, linksmas jaunuolis galėjo lengvai jai apsukti galvą. Ir tik laimingų sutapimų dėka ji iki šiol nepateko bėdon. Aukšė jautė pareigą saugoti savo lengvabūdę drauge, kuri taip naiviai, atrodė, visais pasitikėjo. Bet Irena apie save kitaip galvojo:
— Nesijaudink, aš žinau, ką darau! O tas "kažkas" yra Bronius Tijūnas, neseniai atvažiavęs iš Lietuvos, — paaiškino.
— Lietuvis? — nustebo Aukšė. — Tai kažkas naujo tavo istorijoje. Iki šiol, rodos, vien tik amerikiečiams visą dėmesį skyrei, o lietuvius netašytai motiejais vadinai, — priminė Aukšė.
— Jis kitoks, — atsiduso Irena. — Dar ir kaip ta-

šytas. Mėgsta pajuokauti, bet visada mandagus, moka rimtai kalbėti ir visai nesistengia įtikinti, kad jo tiesa. O svarbiausia, jis gerbia moterį!
— Ooo? — ir Aukšė tai atrodė kažkas naujo, nors ištikrujų neturėjo su kuo palyginti: jos draugu skaičius buvo labai ribotas.
— Be to, — tęsė Irena, — įsitikinau, kad amerikiečiai tik paviršiuje tokie džentelmenai. Bet tik padraugauk su jais ilgiau, — tuojau pamatysi tikrąjį jų veidą. Visų jų viena pramoga — bučiuotis ir glamonėtis. Man tai ne pakeliui. Žinoma, kai kada... bet ne taip, kaip jie viską supranta, — aiškino rimtai Irena.
— Tai maloni staigmena, — Aukšė buvo tikrai patenkinta tokia Irenos linija, — nes, teisybė pasakius, nežinojau nė ką galvoti po visų tu pasakojimų ir nutylėjimų apie tavo "nuotykius"!
— O, Aukšė! Jei pasakočiau tik taip, kaip yra, būtų visai neįdomu. Reikia gi šiek tiek pagražinti, pavairinti!...
— Siek tiek! — ir Aukšė pakėlė akis į dangų.
— Cha, cha, cha, — nusijuokė Irena, bet tuoj vėl surimtėjo. — Bet Bronius kitoks! Iš išvaizdos — nieko ypatingo, net nėra gražus, bet jis man patinka, kažkaip traukia! Sutikau jį perkant plokšteles. Buvo drauge su Aldona. Žinau, tą pamaivą išpėsiotais antakiais ir baltom sidabrinėm lūpom, kur eidama vinguriuoja kaip ungu-rys? — pasakojo Irena ir iš karto buvo aišku, kad Aldona jai nepatiko.
— Žinau, žinau, bet tik iš tolo, — nusijuokė Aukšė.
(Bus daugiau)

Satelitas Mariner 7 siunčia Marso nuotraukas. Matyti milžiniški krateriai.

DIEVAS, ERDVĖ IR ŽEMĖ

Pasikalbėjimas su astronautu pulk. McDivitt

Pulkininkas McDivitt yra višų artimiausiu laiku būsimų mėnulio erdvės tyrinėjimų direktorius. Jis yra buvęs dviejų erdvėlaivių komendantas: "Gemini ketvirtąjį" ir "Apolono devintąjį". McDivitt yra katalikas. aktyviai dalyvauja Amerikos katalikų veikloje. Prieš dvejetą metų jis, kaip Amerikos katalikų atstovas, dalyvavo pasauliečių katalikų kongrese Romoje.

Dviem "Apolono vienuoliktojo" astronautam pasiekus mėnulio paviršių, pulkininkas McDivitt atsakė į keletą Vatikano radijo bendradarbio klausimų:

— Pulkininke McDivitt, žmogaus nusileidimas ant mėnulio paviršiaus buvo pavadintas reikšmingiausiu šio šimtmečio įvykiu. Kodėl?

— Pirmą kartą žmogus pakilęs nuo savo planetos. Išdrišo nusileisti ant kitos planetos. Jau ne kartą skraidėme erdvėje, sugebame pakilti nuo žemės, bet dar niekuomet neturėjome progos nusileisti ant kitos planetos. Šiandien tai jau yra įvykis. Pirmieji žmonės nusileido ant mėnulio. Esu įsitikinęs, kad tai yra tikrai pradžia. Ateityje žmonės dažnai nusileis ant mėnulio. Ir ne tik ant mėnulio, bet ir ant Marso, ant Veneros, Jupiterio, Saturno ir art visų kitų planetų mūsų saulės sistemoje, o gal būt ir ant planetų kitose saulės sistemoje. Žinoma, tai mes jau neturėsime progos pamatyti. Tai matys būsimosios žmonių kartos.

— Jūs, pulkininke McDivitt, vadovavote dviem erdvių skridimams — "Gemini ketvirtajam" ir "Apoloni devintajam". Visi prisimename Jūsų ta progą pasakyti žodžius. Jūs tada sakėte, kad jaučiatės tiek pat arti Dievo. Būdamas žemėje, kaip ir pakilęs virš žemės tūkstančius kilometrų. Ar galėtumėte pasakyti dėl ko?

— Taip! Manau, kad pakilus erdvėje, mes turime progą plačiau savo žvilgsniu rvyškiau pamatyti pasaulio grožį, namatviti, kaip yra sutvarkyta erdvė. Man atrodo, kad tai mums leidžia pajusti, kaip esame maži ir nereikšmingi. Bet iš kitos pusės, kai esame žemėje, galime apsižvalgyti aplinkui ir pamatyti kitus nuostabius žmones. Aš pats turiu šeimą, kurią labai myliu. Manau, kad žemėje mes turime daugiau progos pamatyti apie žmonių grožį. Manau, kad ir vienu ir kitu atveju — tiek žemėje, tiek erdvėje — galima pajusti savo sąmonės gelmėje, kad turi būti Dievas. Nors nei žemėje, nei erdvėje mes Dievą nematome akimis, bet Dievą mes jaučiame savo širdies gelmėje.

— Kai kas sako, kad tuo didesnė yra technikos pažanga, tuo mažiau žmogui yra reikalinga religija. Ką jūs, pulkininke, galvoiate?

— Jokiu būdu nematau, kad tai galėtų būti tiesa. Esu įsitikinęs, kad tuo didesnė yra mūsų techninė pažanga, tuo daugiau turime progų suprasti, kokie nuostabūs yra Dievo kūriniai. Technikos pažanga mums leidžia nakilti aukštai į erdvę ir iš ten namatviti, kokia yra maža mūsų žemė, kokios nereikšmingos yra sienos tarp atskirų kraštų, leidžia iš arčiau pažvelgti į kitas planetas. Manau, kad tai gali tik sustiprinti, o ne susilpninti mūsų tikėjimą į Dievą. Manau, kad kiekvienas, kuris tikrai vertina mokslą, turi vertinti ir Dievą. Esu įsitikinęs, kad žmonėms, kurie veržiasi vis plačiau į astronomines erdves, artimi santykiai su Dievu tikriausiai gali padėti, gali ikvėpti drausmės ir tikėjimo jausmus.

— Ar jūs, pulk. McDivitt, manote, kad nusileidimas ant mė-

nulio padės mums išspręsti bent kai kurias žmonių varginančias problemas? Ar jūs manote, kad šitas įvykis padidins žmonių laimę?

— Žinoma, įvykis neišspręs alikio problemų ir neduos atsakymo į kiekvieno žmogaus asmenišką sunkenybę. Šis įvykis visų pirma parodo, kad žmonija yra pajėgi susikurti didingų idėjų, kad ji yra pajėgi užsibrėžti didingus tikslus ir tuos nasiekti. Jeigu didelė tauta, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės, sugeba užsibrėžti tokį sunkiai pasiekiamą tikslą, kaip kelionė į mėnulį ir kitas planetas, ir ta tikslą pasiekia, tai šitas faktas turėtų padrasinti ir atskirus žmones, kad jie ryžtųsi siekti sunkiai pasiekiamų tikslų. Visa tai skatins žmonių pažangą. Kiekvienas iš mūsų gali prisidėti prie žmonių pažangos.

— Koks bus artimiausias žinomas erdvių tyrinėjimo sritis?

— Manau, kad toliau vyksime mėnulio tyrinėjimo planus. Jungtinės Amerikos Valstybės yra suplanavusios kitas dešimtį nusileidimo ant mėnulio programų. Jau yra parengta medžiaga — tai yra erdvėlaiviai ir raketos — kitiems trims skridimams. Šiuo metu renčiame medžiagą likusiems septyniems skridimams. Manau, kad tyrinėsim mėnulį, nusileidami kitose jo vietose. Vėliau pasiliksim ilgesni laiką, gal būt iki dviejų mėnesių, mėnulio orbitoje. Dar vėliau galėsime pastatyti didesles erdvių stotis žemės orbitoje. Iš šiu stotijų pradėsime siųsti erdvėlaivius į kitas planetas, pirmiausia į Marsą ir Venerą.

KATALIKYBĖ JUGOSLAVIJOJ

Jugoslavijos federatyvinės valdžios bažnytinių reikalų komisija paskelbė pareiškimą apie Bažnyčios ir valstybės santykius. Komisijos įsitikinimu šie santykiai palaipsniui gerėja. Ta pati komisija pripažįsta, kad gerėjančių Bažnyčios ir valstybės santykių įtakoje labai sustiprėjo religinis gyvenimas visame krašte. Ypač plačiai sklinda religinė spauda. Vien Kroatijoje praėjusiais metais buvo išplatinta vienuolika milijonų egzempliorių katalikiškų laikraščių.

Marso nuotrauka, kurią padarė amerikiečių satelitas Mariner 6, lėkdamas 2,200 mylių nuotolio nuo Marso. Dešinėje krateris, 17 mylių skersmens. Matyti ir kiti mažesni krateriai. Eiliniam žmogui ši nuotrauka nedaug tepasako, tačiau astronomams nuotraukos atskleidžia labai daug.

Clyde, Ohio, demonstruojamas toks sunkvežimis, kuris gali važiuoti keliais ir geležinkelio bėgiais tempti bent penketa sunkiai pakrautų vagonų.

PER PRANCŪZIJA

Per mūsų laukus

A. ZAPARACKAS IR A. SAULAITIS, SJ

Tarp Luxembourg ir Paryžiaus dviejų karų išmindyti laukai, gal net trijų, jei turėsime galvoje šimto metų bėgi. Sunku tikėti, žiūrint į ramią, žaliuojančią Prancūzijos pakele, kad čia galėjo milijoninės kariuomenės istisus metus iki mirties kovoti.

Privaziavome pirmąją stotijom vietą — Verdun. Pasistatė automobilį stacijoje gatvėje, lipame katedros link. Gatvės siaurės, kaip ir iš fotografijų atrodo Vilniaus senamiestis, kai kur stovi labai seni buvę miesto tvirtovės vartai — vėl mintyse primena Aušros Vartus. Saugiatviai vos vienam asmeniui, ir tai tik plonam. Didesniu automobiliu nebūtų galima iš vis čia važiuoti.

Atsimenant karo laikus, atrodo, kad pilki mūriniai pastatai, vietos stovybos stiliumi, kyla stacijoje aukštyr, ir šimtmetinė nepaprastai graži gotinė katedra liudija žmogaus amžiną kantrybę. Pirmą kartą po tiek metų įeiname į seną katedrą Europoje, panašią į daugelį matytų knygose, ir paveikluose. Kokie didingi skliautai, milžiniška stovyba, kokias kuklias maldeles atstovauja mažos žvakutės prie šv. Antano stovylos.

Įspūdžių daug, bet jie nenustelbė alikio — laiko pietums. Nutarėme krautuvėse apsipirkti ir švel

niuose laukuose piknikauti, susiradę gražų pavėsį. Mėsineje dešros, panašios ir rūkyta, turguje pamidorų, trečioje duonos buktučių, ketvirtoje paprasto vietinio vyno, kurio butelis apie 30 centų. Ženkla is ir apgrai bom atsimintais žodžiais prisipildome krepšelį ir sėdame atgal į automobilį. Netoliese dirbančio ūkininko sodyje užkaudome, nusifotografavome. Neteko niekur matyti ūkininko arkliais ariant — visur traktoriai, net ir naktį dirba. Kelių dienų bėgyje matėme vos keletą besiganančių arklių. Prancūzija irgi modernūs kraštas, ne tik istorinė vieta. Kaip tam ūkininkui nesusisuka galva, beveik dvylikto šimtmečio katedros ar bažnyčios pavėsyje moderniaisiais įrengimais ūkininkauti, gyvenant ir poros šimtų metų senumo namuose.

Kai kur jau naujais, bet spėjame pasiekti garsiąją Reimo katedrą, kurioje Joana D'Arc vainikavo Prancūzijos karaliu. Kol lijo, apžiūrėjome vidų, sumetėme poterėlių už visus, kurie mums brangūs. Keletas autobusų, pilnų keliautojų iš Vokietijos ir kitur. Pėstieji savo kuprines prie džiūčių medinių durų pasidėję, išėję laukan, matome, kaip lietus nuteka pro stogė įlaipintų akmeninių pabaisų nasrus: ilgamečiai stabybininkai net ir mums savo humorą parodo.

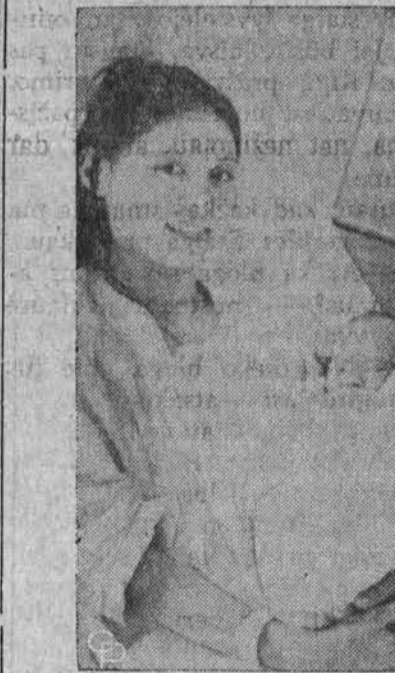
Paskutinioji rimta stotis prieš Paryžius. Mauname toliau, kanalais, kuriais plukdomos prekės — matosi laive vaikai, savininko ar jūreivio šuo, žmonos iškabinti skalbiniai, kai kur motociklas. Toliau — neretai pilaitė ar buvę rūmai, akmeninės sienos. Gal būt, neseniai statytas gyvenamasis namas, bet daugelis atrodo seni, tos pačios pilkos spalvos. Pravažiuojame įvairius fabrikus. Užpuola lietus ir žaibai, bet automobilių nedaug — galima važiuoti ramiai, sėdama kelio žemėlapi ir vadovaudamiesi savo skautiška nuojauta.

Pravažiuojame kelias vietas. Matėm ūkininko statytą kryželį ar paminklėlį žuvusiems kare, keletą valdžios paminklų, ir kapinių, kuriose tik kryželiai. Sustojome vienoje skaitome: "Prancūzijos kareivių čia palaidota 3,000 žinomu, 2,500 nežinomu. Vokietijos — 2,000 žinomu, 2,700 nežinomu karių." Kapinės gražiai prižiūrėtos, plėvesuoja prancūzų trispalvė, pagarbiam ir tvarkomos vokiečių sritis — atrodo, lyg mirdami prieš 50 ar daugiau metų, susitaikė ir ilsisi ramybėje. Kažin, ką pamanė antrojo pasaulinio karo kariai, savo tankus ir patrankas vilkdami pro kitų karių kapus? Kas prižiūri Lietuvos laisvės kovotojų kapus, žinomųjų ir nežinomųjų?

Atsirandame Meaux miestely-

je apie 8 ar devintą valandą vakaro, susirandame paskutinįjį viešbutyje kambarelį, dar pabandome skambinti į Paryžius.

— Vengrijoje yra registruojami vaikai ateinančių mokslo metų religijos pamokoms. Iki šiol registravimas turėjo vykti per mokyklų vadovybes. Iš tų pusės yra daromi žygiai, kad religijos pamokoms vaikai būtų registruojami per parapijas, kaip daroma Lenkijoje, čekoslovakijoje ir Jugoslavijoje, kur piliečiai naudojami platesne religine laisve.

Japonijos keleiviniame lėktuve japonietė pagimdė kūdikį. Ji čia matyti Alaskoj, Anchorage miesto ligoninėje. Šeima skrieja iš Hong Kongo į San Francisco nuolatiniame apsilgyvenimui. Mergytė gimė keletos tūkstančių pėdų aukštyje virš žemės.

Who says you're healthy?

Your mother means well. But when your doctor says you're healthy, you can be sure.

Help yourself with a checkup. And others with a check.

American Cancer Society

THIS SPACE CONTRIBUTED BY THE PUBLISHER

PASAULINIS KONGRESAS PRIEŠ KOMUNISTINIŲ IMPERIALIZMĄ

Šių metų gegužės pabaigoje Montevideo, Urugvajuje, įvyko trečiasis pasaulio jaunųjų krikščionių demokratų sąjungos kongresas, kuriame dalyvavo atstovai iš daugiau kaip 40 valstybių, tarp jų ir lietuviai. Tarp įvairių svarstymų ir nutarimų lietuviams svarbi yra rezoliucija, kurioje smerkiamas komunistinis imperializmas apskritai ir Baltijos valstybių okupacija specialiai. Pastaroji rezoliucijos dalis skelbta atskirai. Čia pateikiama likusioji rezoliucijos dalis. Ji skamba taip:

tautas ir vyriausybės, prašydamas imtis visų reikalingų priemonių išlaisvinti pavergtas tautas.

5. Kongresas visas bendras savo pastangas kreips nepailstamai kovai už visų laisvę. Šiuo iškilmingu pareiškimu kongresas dar kartą patvirtina savo tikėjimą išganingus ir patvarius principus išpažįstamus krikščioniškoje demokratijoje, kuri yra atsidavusi šventai žmogaus brolybei Visagailio Dievo globoje. (KDI)

PRASYS KATALIKAMS DAUGIAU LAISVĖS

1. Kiekviena tauta ir kiekvienas žmogus turi iš Dievo gautą teisę į tautinę ir asmeninę laisvę. Ši brangintina teisė buvo ne kartą patvirtinta tarptautinės teisės normų, Jungtinių Tautų ir Žmogaus teisių deklaracijos nuostatais.
2. Ši šventa teisė buvo ir šiaandien tebėra žiauriai sutrypta centro ir rytų Europos pavergtose tautose.
3. Kongresas apgailėstauja ir smerkia visus laisvės paniekinius, nepaisant kur jie bebūtų. Iškilmingai patvirtina savo atsidavimą prigimtom žmogaus teisei ir tautų apsisprendimui.
4. Kongresas kreipiasi į visas

Meisseno vyskupijos sinodo pirmojo sesijos, dalyvaujant apie pusantro šimto atstovų, kunigų ir pasauliečių, buvo nutarta dėti pastangas, kad būtų praplėsta katalikiško spaudos laisvė. Šiuo metu komunistų valdomoje Rytų Vokietijoje katalikai turi tikti du laikraščius, kurių laisvė yra apribojama įvairiais suvaržymais. Maisseno vyskupijos sinodas, kurio antroji sesija įvyks spalio mėnesį, yra pirmasis tokio pobūdžio katalikų susirinkimas komunistų valdomam krašte, išskyrus Lenkiją, kur katalikai turi daugiau laisvės.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pl., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIS

Firmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

RINKTINĖS KNYGOS JAUNIMUI

KON-TIKI EKSPEDICIJA

SENASIS KAREIVIS MATATUTIS

Jurgio Jankaus pasaka — apysaka mūsų liaudies pasakų motyvais apie idomų žemaitį Matatutį ir jo daugybę nuotykių, kariaujančių už svetimą karalių ir paskui tai patį karalių mokiant karaliauti. Apie 240 psl., kietuose aparatuose, kaina \$3.00.

Puiki ir nepaprastai idomi norvegų Thor Heyerdahl nuotykių knyga iš ekspedicijos plaustu per Ramųjį vandenyną, siekiant išaiškinti Ramiojo vandenyno salų paslaptis. Ilustruota, 414 psl. kaina \$3.75.

NAKTYS KARALISKIUOSE

Ljudo Dovydeno apysaka apie du berniukus, su šienpiūviais išvykusius į tolimą miškų lanką, ir jų idomius nuotykius vasaros naktimis. Ilustruota, 168 psl., kaina \$2.00.

MELYNI KARVELIAI

Idomios ir nuotaikingos Aloyzo Barono apyskaitės mažiesiems, vaizduojančios mūsų vaikų gyvenimą naujosiose emigracinėse sąlygose. Ilustruota, 70 psl., kaina \$1.50.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAZUS

Balio Sruogos istorinė apysaka apie žemaitį berniuką, kuris 1812 metais iš Viekšnių į Kauną atsikraustė ir čia Napoleoną, besikeliantį per Nemuną, regėjo ir kas iš visų tų nuotykių išėjo. Ilustruota, virš 200 psl., kaina \$2.50.

GRIMŲ PASAKOS

Brolių Grimų pasakų rinkinys, kuriame ir Pelenė, ir Sniego Senė, Snieguolė ir kitos gražiausios ir populiariausios pasakos mūsų mažiesiems. Nauji pasakų vertimai, daug iliustracijų. Didelis formatas, 160 psl., kaina 3.00.

RYTŲ PASAKOS

Idomų ir nuotykingų Vinco Krėvės pasakų knyga mokyklai nam jaunimui iš Rytų kraštų tautosakos ir mitologijos. 220 psl., kaina \$2.50.

JŪRININKO SINDBADO NUOTYKIAI

Puikios ir idomios arabų pasakos, parinktos iš garsiosios "Tūkstantis ir viena naktis" ir vaizduojančios pasakų jūrininko Sindbado nuotykius paslaptose ir nepaprastuose kraštuose. Didelis formatas, 112 psl., kaina \$2.00.

Visos šios knygos yra vertingos ir reikalingos jūsų vaikų bibliotekoje, ir jas visas galima gauti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčius.

Kaip kun. KIPAS išgelbėjo mane iš NKVD siaubo

M. KASAKAITYTĖ

Jau dešimt metų suėjo nuo šviesios atminties jėzuito kun. Kipo mirties ir, minėdami tą sukaktį, su dideliu dėkingumu prisimenam jo krikščionišką ir tėvišką pagalbos ranką, ištiestą pirmojo bolševikmečio metu, nes gal lemtingą rolę jis suvaidino ne tik mano, bet ir daugelio tuo laikotarpiu lietuvių gyvenime.

1941 metų pradžioje Lietuva buvo paskendusį bolševikinę priespaudą ir gūžioj tamsoj. Toj tamsoj NKVD pabaisa tiesė į mus savo nagus, ieškodama aukų. Dar nepersėkiojo mus išvežimo į Sibirą siaubas, bet tik suėmimų ir kankinimų baimė.

Buvom pasimėję ir dezorientuoti, nes baimė paraližavo mūsų valią, protą ir jausmus. Tačiau pamažu mes pajutom, kad mus jungia stipri grandis, kad toj beviltiškoj tamsoj yra ištiestos į mus stiprios rankos, kurios gali mus palaikyti ir iš pavojaus išvesti. Tokiam fone ir įvyko mano skaudūs pergyvenimai taip charakteringi anieks laikams.

Kaip daugelis šeimų anais metais buvome iš savo buto iškraustyti ir mūsų šeimos nariai išsiurbė po visą Kauną. Aš apsigyvo nauj šeimoj J. Jablonskio, kuris tuo laiku buvo radiofono direktorius.

Vieną vėlyvą naktį 1941 metų sausio pabaigoj, kada Jablonskis buvo radiofono, į jo butą įsiveržė enkavedistai, liepė man keltis ir nusivėdė į gretimą kambarį, kur tuomet jie darė krata.

Liudininkėmis buvome aš ir Jablonskio žmona.

Enkavedistai tarp savęs kalbėjosi rusiškai ir vieną iš savo tarpo vadino Vilimu. (Vokiečių okupacijos metu jis buvo rusų parašutu nuleistas į Lietuvą, bet buvo vokiečių sugautas ir viešai pakartas Vytauto parke).

Darant jiems krata, netikėtai pastebėjau priešais save gulint ant stalo raštą ir paėmiau jį į rankas. Staiga vienas iš enkavedistų prišoko prie manęs, žaibo greitumu ištraukė man iš rankų raštą ir piktai sušvokštė lietuviškai: "Čia ne jūsų reikalas!"

Užsigavau ir išėjau iš kambario.

Išeinant vienas enkavedistų pasiaiškino, kad kaltas buvo tas, kuris numetė raštą ant stalo.

Tą naktį NKVD suėmė radiofone J. Jablonskį, patalpino jį Kauno kalėjime ir, bolševikams besitraukiant iš Lietuvos, jis buvo prie Červenės sušaudytas.

Po to keleris dienas iš eilės aš vis sutikdavau aną piktą enkavedistą prie savo namų.

Kelioms dienoms praslinkus, vieną vakarą grįždama iš gimnazijos, kaip paprastai, užėjau pas tėvus. Namuose radau drauge Jo ne Deveikytę - Navakienę, atvažiuosią iš Vilniaus mūsų aplankyti. Pastebėjau namuose įtemptą atmosferą.

Nustebusi paklausiau: "Kas atsitiko?"

Tavęs laukia vienas asmuo iš NKVD, — pareiškė man namiškiai.

Ir čia pat į kambarį įėjo jaunas uniformuotas enkavedistas žydas ir pranešė, kad turiu vykti su juo į NKVD.

Tėvas paprašė iš jo dokumentų. Jis parodė raštą su "liaudies" komisaro Guzevičiaus parašu.

Prieš namus laukė limuzinas.

Į kambarį, kuriame atsidūriau NKVD, įėjo vyresnio amžiaus kariškis ir po trumpų informacijų užklauskė rusiškai: "Ką jūs pažįstatė Cenkstakovo?"

Klausimas man buvo netikėtas, ir iš baimės sumišau.

1939 metais vasarą, būdama Lenkijoj Zakapanės kalnuose, su pažinū su viena lenkų pulkininko žmona iš Cenkstakavos. Po Lenkijos žlugimo ši ponja prašė manęs globoti jauną vyruką, kuris atsidūrė Lietuvoj. Jo motina rašė man keletą laišku, pavesdama sūnų mano globai.

Šį jauną vyruką mačiau vos keletą kartų, nes jis gyveno provincijoj. Tačiau 1940 m. pavasarį gavau jo laišką iš Vokietijos, kuriame prašė gelbėti jį iš keblios padėties.

Dvi savaites prieš ateinant bolševikams mano globotinis apsilankė pas mus.

— Už dviejų savaitių į Lietuvą ateis bolševikai, bėkite iš Lietuvos, man gaila jūsų! — pareiškė.

Pasisakė pakeitęs pavardę ir veikes kaip ukrainietis pogrindy prieš bolševikus.

Namiškiams susidarė nemalonūs išpūdis, kad jis vokiečių šnipas. Atsiveikindama su juo, priminiau jam:

— Kokiū bausiu keliu jūs einat! Ar jums negaila motinos?

— Turiu savyje kažką iš gyvatės ir kitu keliu nebegaliu eiti, prisipažino.

Daugiau jau jo nebemačiau. Kada atėjo bolševikai, sudeginau visus jo ir jo motinos laiškus, nes bijoju dėl tos pažinties.

Ir dabar šitam rusui enkavedistui priversta buvau viską išpasakoti.

— Daugiau, greičiau — varė mane jo kietas žvilgsnis.

Jaučiausi priremta prie sienos ir prie kaklo jutau peilį.

Momentui stabtelėjau, nežinodama ką pasakoti.

— Jūs esat neatvira — išgirdau jo priekaištą. O jis vis rašė ir rašė...

Parodė man visą eilę moterų ir vyrų nuotraukų.

— Ar pažįstate juos? — paklausė.

— Ne, — atsakiau.

Baigęs rašyti, liepė man iš naujo viską atpasakoti. Kada baigiau, davė man perskaityti ir pasirašyti.

— Dabar jau galite paskambinti į namus — padavė man telefono ragelį.

Buvo jau po 1 val. nakties. Namuose budėjo.

Kada vokiečiai atėjo į Lietuvą, sužinojau iš spaudos, kad tas jaunas vyrukas ukrainietis buvo sušaudytas Kaune 1941 m. kovo mėn.

Po kelių dienų šaukė mane vėl į NKVD apklausinėjimui.

Išėjau iš namų 10 val. vakaro baimės suspausta širdimi. Mano vadovas žydas, lydėdamas mane į NKVD, staiga paklausė manęs:

— Drauge, kodėl taip dreba jūsų balsas?

Nieko neatsakiau.

Viename iš NKVD kambarių pasitiko mane malonaus veido uniformuotas jų pareigūnas ir, iš tiesės man ranką, paprašė atsistoti.

Mano baimė pranyko... Sypsodamasis paklausė rusiškai:

— Ką galėtumėt papasakoti apie J. Jablonskį?

— Nieko negaliu, — atsakiau.

— Juk gyvenot pas juos? — nustebęs paklausė.

— Bet nežinodėjau savo šeimnininko gyvenimu, — atsakiau.

— Tai gal žinot, kas pas jį užeidavo? — teiravosi toliau.

— Ne, nežinau.

Daugiau manęs nebekamantinėjo. Kalbėjomės kitom temom.

— Jau vėlus laikas — pastebėjo po valandėlės. — Jūs jau nuvargusi. Gal kita karta...

Po kelių dienų vėl mane kvietė užėti į NKVD dienos metu 12 val. Tai buvo šeštadienis. Ėjau lgi į pasmerkimo vietą...

Tą dieną tardė mane jaunas enkavedistas lietuvis.

— Jūs, kaip SSSR pilietė, turite pareigų, — kreipėsi jis į mane. — Turite žmonių pastikėjimą ir daug pažįstamų mokytojų ir mokinių tarpe. Mums reikalingi žmonės, kurie bendradarbiautų su mumis ir teiktų mums žinias apie kai kuriuos asmenis.

— Bet aš esu katalikė ir negaliu kalbėti apie žmones, jiems to nežinant, — aiškinausi.

— Mano tėvai irgi yra katalikai, bet aš dirbu NKVD.

— Bet aš netinku tokiam darbiui, jis man persunkus — atsikalbinėjau.

— Jūs, kaip mokytoja irgi turite rimtų pareigų. O bendradarbiaudama išgelbėsit tūkstančius žmonių gyvybių.

— Nemokėčiau išlaikyti paslapties ir pražudyčiau dar daugiau.

— Pasakykit kodėl? Ir aš apkalčiau save nervingumu, bailumu, silpnumu...

— Tai jūs liaudies priešas? — Ne, niekuomet nebuvau liaudies priešas. Esu jos draugas, nes esu mokytoja, — pradėjau gintis.

Mūsų žodžių dvikova tęsėsi apie porą valandų. Pavargau ir nežinojau ką sakyti.

Prisiminiau, kaip vienas mano pažįstamas, sutikęs mane Laisvės alėjėj, pasakė:

— Jei kartais NKVD reikalautų iš jūsų bendradarbiauti ir pasirašyti, nesutikite!

— Nesutiksiu — nusprendžiau mintyse.

Staiga enkavedistas pasakė: — Neišeisit iš čia, kol nepasirašysit!

Ipuoliau į nusiminimą. Mano padėtis pasidarė beviltiška. Taip giliai buvau paskendusį savo mintyse, kad net negirdėjau, ką man sakė enkavedistas. Meldžiausi. Ir staiga įvyssitelėjo mano mintis. Jei būsiu laisva, nueisiu pas kun. Kipą prašyti jo patarimo. Nebuvau su juo asmeniškai pažįstama, net nežinojau, ar jis dar Kaune.

Jutau, kad kažkas smaugia mane už gerklės. Staiga pravirkau... — Ar ką bloga sakė jums apie mus? — nustebęs paklausė tartytojas.

— Ne, nieko bloga apie jus nesu girdėjusi — atsakiau.

Per jėgą sulaikiau ašaras.

— Tai kaip? Pasirašysit? — dar mėgino prikalbėti.

— Ne, šiandien negaliu, duokit man mėnesį laiko pagalvoti, — prašiau.

— O, ne, tai per ilgai, — atsakė.

Enkavedistas staiga pakeitė taktiką. Paklausė, lyg norėdamas sugauti mane:

— O kaip patinka jums mūsų santvarka?

— Buvau jau išsismėmusi iš nuovargio ir baimės, bet į šį klausimą turėjau paruoštą atsakymą.

— Vienas moteris nunešė jiem visą telefonų knygą, sakydama: Štai mano draugai! — nusijuokė kun. Kipas.

— Net nežinau, ką jiems sakyti, kai jie pareikalau vėl pasirašyti, — teiravausi.

— Sakykit ką norit, tik niekuomet neikit susitikti su jais pri vačiame bute, — išpėjo mane.

— Bet aš bijau ju, visą laiką jaučiu, kad kažkas seka mane.

— Jie ir mane seka, per kiekvieną pamokslą pirmam suole sėdi enkavedistai. Jie verčia mane išvažiuoti iš Lietuvos, už kelių dienų aš repatrijuoju, — užbaigė mūsų pasikalbėjimą kun. Kipas.

Kun. Kipo ramybė ir optimizmas paveikė mane raminančiai kaip balzamas. Audra, draskantį mano sielą, nurimo.

Kun. Kipas nusivėdė mane į bažnyčią, palaimino mane, pasi-meldė ir, kada išėjau iš bažnyčios, jutau, kad mano baimė NKVD visai pranyko.

Kada kitą šeštadienį ėjau susitikti su enkavedistu 12 val. dienos Vytauto parke, buvau visai rami ir drąsi, pasitikinti savimi.

Padaviau enkavedistui sąrašą. Ten buvo išvardyti visi mano pažįstami komunistai su J. Paleckiu, Salomeja Nerim, Liūdu Gira ir kitais. Dar kartą paklausė,

Alto pirm. Eug. Bartkus kalba Detroito lietuvių organizacijų atstovams. Šalia A. Pužauskas. Nuotr. J. Gaižučio

pataisė mane.

Pradėjau jo prašyti, kad jau leistų man išeiti.

— Būkite geras ir leiskite man išeiti. Namiškiai nežino, kur esu.

Jis išėjo į kitą kambarį ir, atnešęs popieriaus lapą, davė man jį pasirašyti, kad pasižadū niekam nesakyti, ką mes kalbėjome.

Kitą savaitę atėjus, atneškite savo bičiulių pavardes — pridėjo.

Pasirašiau ir išėjau. Ir mane apėmė siaubas. Patekau į klaukųjį pasaulį ir esu jų rankose. Jutau klaukų ir pinkles. Ar įstengsiu išsinarplioti iš jų?

Namuose pasisakiau, kad buvau NKVD. Dvasiniai buvau su lauzyta ir tik laukiau, kaip greičiau pasiekti kun. Kipą.

Vos tik sutemo, išėjau iš namų ir išokau į jau pajudėjusį autobusą. Prie jėzuitų bažnyčios išlipau ir bėgti įbėgau į bažnyčią.

Bažnyčioje buvo tuščia ir tamsu. Netoli įėjimo pamačiau iš šono duris ir greitai jas atidariau.

Priešais save, vidury kambario pamačiau stovintį kun. Kipą, linksmi besišypsanti.

— Ramybė jums — pasakė, pamatęs mane, taip susijaudinusi.

Pasiveikimom, paprašė atsistoti.

Pradėjau verksti.

— Kas atsitiko? — paklausė kun. Kipas.

Bet aš negalėjau nė žodžio ištart. Jutau užuovėją. Turėjau išvertki visą širdgėla, susikaupusią per paskutines dienas.

— Buvau NKVD, — galų galė ištariau.

— Ar pasirašėt? — paklausė.

— Ne, — atsakiau.

— Labai gerai. Kiek man žinoma, NKVD neverčia rašytis tu, kurie kartą nesutiko. Jie juos palieka ramybėj ir net neseka jų — aiškino kun. Kipas. O kur dabar jūs verkiat, čia sėdėjo 100 moterų ir verkė...

— Bet kitą šeštadienį vėl turiau su jais susitikti ir net jiems nunešti savo pažįstamų sąrašą.

— Viena moteris nunešė jiem visą telefonų knygą, sakydama: Štai mano draugai! — nusijuokė kun. Kipas.

— Net nežinau, ką jiems sakyti, kai jie pareikalau vėl pasirašyti, — teiravausi.

— Sakykit ką norit, tik niekuomet neikit susitikti su jais pri vačiame bute, — išpėjo mane.

— Bet aš bijau ju, visą laiką jaučiu, kad kažkas seka mane.

— Jie ir mane seka, per kiekvieną pamokslą pirmam suole sėdi enkavedistai. Jie verčia mane išvažiuoti iš Lietuvos, už kelių dienų aš repatrijuoju, — užbaigė mūsų pasikalbėjimą kun. Kipas.

Kun. Kipo ramybė ir optimizmas paveikė mane raminančiai kaip balzamas. Audra, draskantį mano sielą, nurimo.

Kun. Kipas nusivėdė mane į bažnyčią, palaimino mane, pasi-meldė ir, kada išėjau iš bažnyčios, jutau, kad mano baimė NKVD visai pranyko.

Kada kitą šeštadienį ėjau susitikti su enkavedistu 12 val. dienos Vytauto parke, buvau visai rami ir drąsi, pasitikinti savimi.

Padaviau enkavedistui sąrašą. Ten buvo išvardyti visi mano pažįstami komunistai su J. Paleckiu, Salomeja Nerim, Liūdu Gira ir kitais. Dar kartą paklausė,

ar sutinku bendradarbiauti su jais. Atsisakiau. Kalbėjomės apie bombardavimus Vokietijoj, apie repatriaciją.

— Ką žmonės kalba apie solistę V. Grigaitienę, ar ji repatriuoja į Vokietiją? — teiravosi.

— Apie tai nieko negirdėjau, — atsakiau.

Pakalbėjom dar valandėlę apie šį, apie tą ir atsiveikindamas pasakė:

— Dar mes jums paskambinsim.

Bet niekad daugiau neskambino.

Tik pirmą išvežimo dieną, birželio 14, iš NKVD buvo atėję pas mano šeimnininkę teirautis apie mane, bet aš jau buvau išvykusi su visa šeima į provinciją.

RELIGINĖS PLOKSTELĖS

Komunistų valdomam Rytų Berlyne Rytų Vokietijos plokštelių leidykla klasikinių muzikos kūrinių serijoje "Aeterna" paskutiniu laiku išleido ypatingai daug religinės muzikos kūrinių. Tarp jų yra plokštėlės išleista visa eilė Mišių, kaip Palestrinos, Brucknerio, Monteverdi, Bacho ir kitų kompozitorių garsiosios Mišios. Įrašų muzikinis lygis yra labai aukštas. Kūrinis lygis yra labai aukštas. Kūrinis lygis yra labai aukštas. Kūrinis lygis yra labai aukštas.

CROSBY'S BLUEBERRY ACRES
U pick 20c lb. Picked 30c lb.
Open daily 8 - 6. Located 7 mi. N. LaPorte exit of Indiana Tollway, 1 mi. W. of Indiana 39 on 1000 N.
PHONE 219 - 325-0286

Vytautas the Great

Prel. J.B. Končius
Knyga apima gražiausią Lietuvos istorijos laikotarpį, kuris turi būti įdomus ne tik lietuviams, bet ir amerikiečių visuomenėi.
Knyga gaunama DRAUGE pusiau sumažinta kaina—\$2.00 Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčiams.

ATIDARYTOS KATAKOMBOS
Karo metu bombardavimų liudija ir šokis" ir Coreli "Sona-uzgriautos šv. Januarijaus kataka-kombos Neapolyje dabar vėl atidarytos maldininkų lankymui ir mokslininkų tyrinėjimui. Sios Neapolio katakombos yra išsaugojusios daug pirmųjų krikščionių gyvenimo dokumentų. Čius ir Izidorijus Vasyliūnas pagros Telemano "Kanoniskąją sonatą", J. Gaidelio duetą "Pae-

LITHUANIAN BAKERY
2450 West 59th Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629
Telef. HEMlock 4-7434

KEPA ĮVAIRIŲ RŪSIŲ KEPINIUS

Prima tortų ir kitų gaminių užsakymus įvairiems parengimams. **KRAUTUVEJE GAUNAMI:** importuoti delikatesai, dešros, kumpiai, skilandžiai ir šviežios lietuviškos dešros. Klientų patogumui prie kepyklos kairėje automobilams pastatyti nuosava aikštė. **Atmeta nuo antradi. iki šeštadi. 8 val. r. iki 6 v.v. Uždaryta sekmadi. ir pirmadi.**

šapo Skipičio dvi įdomios ir kiekvienam naudingos įsigyti knygos:

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT \$5.00
atsiminimų knyga, pavaizduojanti sąlygas, kuriose kėlėsi nepriklausoma Lietuva.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA \$7.00
atsiminimų knyga, apimanti 1914-40 metų laikotarpį. Išleista švenčiant 50 m. nuo nepriklausomybės paskelbimo jubiliejų.

Šiuose dviejuose veikaluose rasite išsamų ir gyvą bundanos ir nepriklausomos Lietuvos aprašymą, kurį autorius pateikia taip betarpis tų laikų įvykių liudininkas.

Knygos gaunamos DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiama.

foto V. MAŽELIS

• vestuvės: spalvota ir juoda balta (gal vykti ir į kitus miestus)
• portretūra
• meno darbų nuotraukos ir kitų foto patarnavimai

Tel. — HY 7-4677
422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

"I used to stand up and say the world was a miserable place. Then I would sit down and do nothing about it."

Now comes the big question. What can you do? You're only one little individual among over 200 million people. How can you help?

For one thing, you might think about investing in your country. Showing your faith in its future.

That's exactly what you do when you sign up to buy U. S. Savings Bonds. You're simply buying a share in America.

You're also socking away some money for yourself. Money that grows at a guaranteed rate, to pay you back \$4 at maturity for every \$3 you've saved.

Of course, Savings Bonds are not going to cure all our headaches. But they'll help to provide the economic strength we'll need for the job.

And at the same time, they can cure a lot of your financial headaches in the years to come.

Any way you look at it, they make good sense.

And that's just what we need in this country right now.

Let's face it. All is not perfect in this land of ours. America has taken some lumps and quite frankly it hurts. But maybe we should step back and take a long hard look... take inventory of how we are and how we got here. Maybe we should inspect our brighter side as well as some of our ills. And maybe, just maybe, we'll come out thinking this country's good side far overshadows its bad. Then maybe we'll start to do something to make it better. Rather than knocking it, which ends up making it worse.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

Dainininkė Claudine Williams susilaukė sūnaus. Ji čia su vyru ir sūneliu matyti Burbank, Calif.

CLASSIFIED GUIDE

LAIŠKAI "DRAUGUI"

Dėl laiško "Draugui" ir "Darbininkui" surinktu aukų klausimu

"Draugo" Nr. 158 ir "Darbininko" Nr. 48, A. Kulnys LFB LA sambūrio pirmininkas paskelbė viešą laišką, kuriame žemiau "Lietuvių Amerikos Vakaruose" laikraštį ir surinktu aukų davinius iškraipo. Todėl turiu padaryti šiuos pataisymus:

1) LAV neturi nieko bendro su "Naujienu" ir "Keleivio" klaidinamais pranešimais. Ką "LAV" parašė dėl frontinių renkamu aukų per Alto rengiamą minėjimą yra teisybė.

2) LFB nėra kreipėsi į "LAV" redakciją "tariamais, os ne tiesios" pataisyti.

3) Pateikti 70 ir net 700 procentų skaičiai yra fiktyvūs ir klaidingi. Štai oficialūs skaičiai LFB LA sambūrio sek. R. Bureikienės bal. 29 d. laiške Alto valdybai, kad Vasario 16 dienos LFB surinko aukų: Altui 30.— dol., Vlkiui 90.— dol., Rez. Remti kom. 160 ir Lietuvių fondai 600 dol.

Tuo tarpu kai ALT-o valdyba surinko šias sumas: Altui 1.009 dol. ir Vlkiui 789.50 Rez. Komitetui 128.00 dol. Taigi Altui surinko 33 kart daugiau ir Vlkiui apie 9 kartus daugiau. Lietuvių Fondai duotas aukos nesiskaito Lietuvos laisvinimo reikalams aukomis, tos aukos skiriamos lietuvių kultūriniam reikalams paremti, taip kaip Balfui duotas aukos eina šalpos reikalams.

4) Pernai ir šiu metų Los Angeles Alto valdybos nariai manė, kad politinės grupės neturi teisės atskirai rinkti aukų bendrame visų grupių, sudarančių Alto vietos skyrių, Vasario 16-tos paminėjime. Jei kiekviena grupė rinktu ir paskirstytų aukas, tai kas apmokėtų parengimo išlaidas?

A. F. Skirius Alto vald. vicepir. "LAV" red. ir leidėjas.

Red. pastaba. Manome, kad tokie vietos reikalai turėtų būti išsprendžiami vietoje, o ne spaudoje.

KODEL MAZEJA PASAUKIMAI KUNIGYSTĖN

Londono kardinolas John Heenan neseniai savo ganytojiškame rašte pareiškė, kad pagrindinė kunigų pašaukimų sumažėjimo priežastis Anglijoje yra "katalikų šeimos gyvenimo nuosmūkis. Jei katalikiškoji namų aplinka visai dings, nebūlis dirvos šventiesiems. Bendros šeimų maldos, kryžiai virš lovų — tai dalykai, kurie nukreipia vaikus į didįjį gyvenimo idealą — aktyvią tarnybą Dievui ir Bažnyčiai".

PARDUODAMI IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida Galima virkti dalimis ir išmokėtina. SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 S. Western Tel. GR 6-4421

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ

ROMANAS O. NENDRĖ

Tremtinių, tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymas, kuris atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji įspūdžiai svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupusakojami lietuviškas našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų, knyga paverčia į paties skaitytojo autobiografiją.

Gaunama "Drauge". Kain. \$5.00.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 6% mokesčių.

MISCELLANEOUS

KOSTAS BUTKUS Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO

Tvoros, Stogeliai, Duryš Langai, Ryn-os, Turekliai

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI 2457 West 60th Street Tel. HE 4-7482

MOVING A. NAUJOKAITIS

Apraustas perkraustymas Ilgų metų patyrimas WA 5-9209 Chicago, Illinois

A. ABALL ROOFING CO.

Isteigta prieš 49 metus. Dėngiamie visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminius, rūsias, nukreikamius vamzdius. Dėngiamie iš lauko. Taisome mūrą "tuck-pointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuojamas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Apskaičiavimai nemokamai Skambinkite bet kuriuo laiku

MOVING Apraustas perkraustymas Įvairių atstumu

A. VILIMAS 823 WEST 34th PLACE Telef. FRontier 6-1882

Namų Apšildymas HEATING SERVICE

Ideali naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir sutvarkau pečius ir dujų (gas) pečius. Alyvos pečius perdirbu dėl dujų. Dirbu Chicagoje ir priemiestuose.

Darbas atliekamas su lietuvišku sąžiningumu.

ALBINAS BANY 4027 1/2 S. Anna Ave., Lyons, Illinois. Telef. 447-8806.

Heating Contractor

Irenstu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turu ir leidimus dirbti mieste bei užmiestuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL 4444 S. Western, Chicago 9, Ill. Telefonas VI 7-3447

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmdieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų, perduodama: vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika dainos ir Magdutes pasaka. Programą veda — Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis "Draugas".

GARBAGE DRUMS WITH COVERS AND HANDLES

30 and 50 gal. Free delivery 5622 So. Racine, 434-1113

Skelbkites "Drauge".

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERV 2608 69th St. Tel. WA 6-2787; 2501 69th St. Tel. WA 6-2733; 3333 So. Halsted St. Tel. 254-3326

Didelis įvairių prekių pasirinkimas. E. ir V. ŽUKAUSKAI

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai. Pardavimas ir taisymas

J. MIGLINAS Krautuvė Marquette Pke. 2346 W. 69th Street 776-1486 Namų tel. — PR 6-1063

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd Street Užsieninių ir vietinių auto taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilkiškas. Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353 Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

BANGA

TV, Radio, Stereo, TV antenos, air-conditioners. Pard. ir taisymas. 2649 W. 63rd St. — Tel. 434-0421 Vakarais skambinti WA 5-3607 P. Rudėnas K. Šimulis

DAŽYMAS

PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS. VALAU KILIMUS IR BALDUS. J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTŪRA

Namų, gyvenbės, automobilio, sveikatos, biznio. Patogios išst. mokėtin. su lygos.

J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto ledinimai ir pilna apdrauda. 2047 W. 67th Place — WA 5-8063

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

REAL ESTATE

SALES ■ MORTGAGES ■ MANAGEMENT Alex REALTY

Members of M.L.S. ALEX ŠATAS — REALTOR Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233

Turime šimtus namų Ciceroje, Čerwyne, Riverside, La Grange Park ir kitose vakarinioose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išrinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE

Persikėlė į naujas patalpas 3009 W. 63rd STREET TEL. 471-0321

REAL ESTATE

Pard. labai geram stovy 6 kamb., 2 mieg. mūrinis namas. Gazo karšto vand. šiluma, mūr. garažs, kaina \$19,900, apyl. 65-tos ir Kedzie. Teirautis tel. PR. 8-2233.

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir liūdinjami vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC 4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

5 1/2 kamb. mūro bungalow. 9 metrų, be garažo, 62 ir Kedzie. 2 po 4 kamb. mūr. su rūsiu, pastogė ir garažu. 43 ir Rockwell. \$23,000.

18 vienetai mūr. atnaujintas rooming house prie Lincoln Parko. 2 bloka. Iki ežero. \$17,500 pajamu. Kaina \$70,000.

ŠIMAITIS REALTY Insurance — Income Tax Notary Public 2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS Butų nuomavimas — Income Tax Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra. BELL REALTY J. BACEVIČIUS 6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233 Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir ras-

72 ir Talman. Mūr. rezidencija — 8 kamb. pirmam aukšte ir 2 kamb. antrame. Geras stovy namas \$28,000. Prie Nabisco mūr. 5 kamb. bungalow. 13 metų senumo. \$21,200. Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir rūtinė. Gazo šildymas. Garažas. Prie ofiso. \$21,900.

Brighton P-ke, mūr. namas — 4 kamb. butas ir taverna. Labai pelningas tavernos biznis. \$35,000.

VAINA REALTY 2517 W. 71st St. — RE 7-9515

1 1/2 aukšto, 10 metų mūr. 5 kamb. (3 mieg.) ir 4 kamb. Prie 69 ir California. Gazo karšto vandens atsiki šildymai. Alum. langai, 2 auto garažas. \$41,000.

4 kamb. švarus modernizuotas mėsdimas. Prie 69 ir Western. Taiskal \$150. Alum. langai. \$10,000.

6 kamb. modernizuotas mūr. bungalow prie 71 ir California. \$3,500.

5 1/2 kamb. 9 metų. Geras mūr. bungalow. prie 67, į vakarus nuo Kedzie. Gazo karšto vandens šiluma. Alum. langai. Garažas. \$29,500.

13 butų, 10 metų, 3-ju aukštu mūr. namas prie 71 ir California. \$152,000.

31 p. tinkamas statybai sklypas prie 72 ir Maplewood \$10,500.

8 kamb., 20 metų mūr. Cape Cod LEONAS REAL ESTATE INCOME TAX — NOTARIATAS IMMIGRACIJA 2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

IŠ GERŲ RANKŲ 2-ju butų mūras. Naujas šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Garažas. Marq. P. \$21,600.

8 kamb. mūras. 2 maš. mūr. garažas. Prie 71 ir Vonia. Kabinetu virtuvė. Gazo šildymas. Aple 67 Rockwell. \$22,500.

2-ju butų švarus tvirtas mūras. Naujas gazo šildymas. Blokas nuo Marq. P. \$27,500.

Dvaras lietuviškam Lemonte. 2-ju metų, 7 kamb. mūras. Daug žemės paskirta sodui ir alėjoms. Pamatykite.

5 kamb. aple 10 metų. gelsvas mūras. Garažas. Karpetai. Alum. langai. Marquette pke. \$23,900.

4 butų mūras. Gage parke. Geri gražūs butai. Garažas. \$41,000.

Lotas 30 p. Marq. Parke \$11,000 VALDIS REAL ESTATE 2458 W. 69th St. RE 7-7200

Remkit tuos biznierių, kurie skelbiasi dienraštyje "Drauge".

REAL ESTATE

Savininkas parduoda Marquette parke 2 butus po 6 kamb. ir mažą butuką rūsyje. 2552 West 69th Street. Tel. PR 6-0764.

Savininkas išeina į pensiją, parduoda gerai prižiūrėtą 2 aukštų namą, 6 ir 5 kamb., naujas boileris, modern. virtuv. Skambinti po 6 v. vak. HE 4-0508, susitarus. Kaina \$29,900.

Parduodama taverna su namu. Biznis seniai įsteigtas ir gerai išdirbtas. Savininkai išeina iš biznio. 2445 W. 71st St. Tel. PR 8-9556

Skubiai parduodamas 5 kamb. 2 mieg. mūr. namas, 2-auto garažs, naujas "baseboard" gazu šild., prie 72-tos ir Fairfield. Skambinti po 7 val. vak. Tel. WA 5-4223

Marquette Parke — 6 kamb. bungalow. 3 miegami, 1 1/2 vonios. Baras ir dušas rūsy, 2 maš. garažas. Daug priedų. Susitarimui apžiūrēt skambinkite savininkui 434-8441

ISIGYKITE DABAR

KELIAS Į ALTORIAUS GARBĘ J. VAIŠNORA, MIC

Tai 32 psl. ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga, pradedant nuo bylos užvedimo 1953 metais iki šių dienų.

Leidinio autorius yra bylos dabartinis generalinis postuliatorius, gerai žinąs visą jos eigą, ir lengvu planingu žodžiu sugebas tuo reikalu išsamiai informuoti skaitytoją. Jis atskleidžia daugumai nežinomų faktų, kuriais turėtų visi susidomėti, kad pilnai įvertintų visų maronų pastangas siekiant Bažnyčios nutarimo pripažinti ark. Jurgį Matulaitį šventuoju.

Leidinėlis lengvai skaitomas, informatyvus ir naudingas kiekvienam lietuviui, kuris didžiuojasi savo tautos nepaprastais žmoniš. Jo kaina 50 ct., gaunamas DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Jaunimui reikia literatūros, kad atostogos neatrodytų ilgos, nuobodžios ir neprasmingos.

Paaugusiam jaunimui rekomenduojamos knygos: Kas bus, kas nebus, bet žemaitis neprašus, 2.50 B. Sruoga

Kon-Tiki 3.75 Thor Heyerdahal Naktys Karališkuose, 2.00 L. Dovydaitis

Rytų pasakas, 2.50 Vincas Krėvė

Sen kareivis Matatutis 3.00 J. Jankus

Trys sakalai, 2.00 A. Vambutas

Ukeė-Waguu, 2.00 A. Colbachini, SDR

Knygos gaunamos DRAUGE, prie kainos prašoma pridėti 5 proc. mokesčiams.

Platinkite "Draugą".

HELP WANTED — MOTERYS

GIRL FRIDAY — SALES Expanding Midwest Independent Oil Co. on Northwest Side

Must have good typing skills, knowledge of letter formation, pleasant personality and speaking voice. Interesting varied office duties. Good starting salary. Permanent. APPLY: BELL OIL COMPANY 4116 W. Peterson — Mr. Schaefer Tel. MU 5-3300

HELP WANTED — VYRAI

PUNCH PRESS OPERATORS in modern suburban plant

Full time permanent positions with growing manufacturer. Good starting wages plus better than average benefits including profit sharing, hospitalization, production bonus, 8 paid holidays, etc.

APPLY — HANSON SCALE COMPANY 1777 SHERMER RD., NORTHBROOK, ILL. TEL. CR 2-1100 An Equal Opportunity Employer

DEMESIO!

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir priedama kaina.

DRAUGAS 4545 West 63rd Street CHICAGO 29, ILLINOIS

HELP WANTED — VYRAI

WE NEED MEN General Factory

Good working conditions. Excellent pay, vacation, profit sharing, insurance, free uniforms.

Cook Chocolate Co. 4825 So. Rockwell St. Chicago, Illinois

WANTED: YOUNG MEN

Dependable and energetic machine helpers. Good starting pay, shift work. All benefits. Will train. Call 625-0690. Ask for John Brogni or Chuck Ording

INTERNATIONAL ANODIZING CORP. 3827 Willow Street SCHILLER PARK, ILLINOIS

OFFICE MGR. Experienced level-headed person to receive and process orders, furnish liaison between salesmen, warehouse & home office, supervise too, handle credit & collections for Elston Av. branch office of nat'l firm. PHONE MR. RANSOM 777-8900 (MPSA)

EXPER'D AUTO PARTS MAN Steady Work Days Excellent Co. Benefits

SVITAK BUICK INC. 6800 W. Ogden, Berwyn, Ill. ST 8-6234, BE 2-1264 (Chicago) Contact — DEL-DAVIDSON Mgr.

WAREHOUSE MAN Experienced all phases, accumulating, packaging, shipping, U.P.S., P. P. & Truck. Company benefits. References required. Hours 8 to 4:30. PHONE 638-9905

PORTER WORK LIGHT SHIPPING AND RECEIVING Vacation, insurance, 8 to 4:30. References required.

TOMPKINS 712 S. Clark 922-4724

INSURANCE AGENTS To Learn Business. Average commission of our agents over \$200 weekly. Car necessary.

Commonwealth Ins. Company 450 E. Ohio Rm. 400

DIE SET-UP & STOCK MAN Company in Addison needs man to do various duties. Hours 7:00 A.M. to 3:30 P.M. Good pay scale and benefits. Easy access North Avenue and Lake Street.

AVANTI R. D. INC. TEL. 543-9350

TIMEKEEPER PAYROLL CLERK TRIANGLE TANNING 1823 W. Webster

PHILADELPHIJOJE IR APYLINKĖSE

— Clevelando "Grandinėlės" koncertas yra vienas iš didžiųjų Philadelphia L. bendruomenės rūpesčių. Jau pasamdyta miesto centre didžiulė salė, spausdinami reklaminiai lapeliai, bei įėjimo bilietai. Koncertas įvyks spalio 18 d., 8 val. vakare, Town Hall salėje, Broad ir Race sankryžoje. Žiūrovų tarpe, tikimasi, turėti nemaža amerikiečių.

— Amerikos Lietuvių Tarybos centro nariai dr. Vladas Šimaitis ir dr. Jonas Valaitis Jr., liepos 27 d. lankėsi Philadelphiaje. Kad ir maža susirinkusių visuomenininkų grupė, tie lėjęsi ne tik išgirsti retai čia pasirodantį Alto vadovybės narius, bet ir pasidalinti mintimis bei padiskutuoti Alto veiklą. Deja, teko nusivilti nes svečiai pasisakė, kad jie atvyko pakviesti philadelphiečius į rugpjūčio gale Detroito šaukiamą septintąjį Amerikos Lietuvių kongresą, o diskutuoti Alto veiklą, esą permaža laiko. Keiškiant patiektų klausimų liko neatsakyti. Svečiai skubėjo padėkoti LB apyl. už susirinkimo sukviatimą. Ryšium su susirinkimu, Alto veiklos reikalu, per Bendruomenės Balso radiją, kalbėjo L. B. Philadelphiaje apylinkės pirmininkas Gabrielius Mironas.

— Bendruomenės Balso reikalai Philadelphiaje yra patys karščiausi. Karščiai čia prasidėjo jau vasario mėnesyje, kai naujai išrinktas Bendruomenės Balso komitetas, programos ko-

misijoje, pradėjo svarstyti programos tobulinimą. B. Balso išdui tuštėjant, po trijų mėnesių pertraukos B. Balso komitetas vėl susirinko. Nesunku buvo susitarti dėl gegužinės suruošimo ar didesnių skelbimų kainų programoje, kad tuo papildytų išdą. Palietus betgi programos reikalą ir vėl susiduriama su vasariškais karščiais. Turima, betgi, vilčių, kad B. Balso komitetas, jam pavestą uždavinį atliks. Padaryta pakeitimų ir BB komiteto vadovybėje. Gabrielius Mironas, perėmęs LB Philadelphiaje apylinkės pirm. pareigas, iš BB komiteto pirm. pareigų pasitraukė. Jo vieton pirmininku išrinktas Vincas Salčiūnas. Algirdui Joniui iš vicepirmininko pareigų pasitraukus, vicepirmininkas išrinkta Vincentas Gruzdis, pavadant jam vadovauti programos komisijai, ir Juozas Ardys, kuriam pavesta finansų komisijos vadovavimas. Komiteto sekretorium išrinktas Kazimieras Čikotas. BB Komiteto veikla atkreipė klausytojų ir aš viso visuomenės dėmesį į BB radijo programą. Tikimasi, kad ir programą dažniau klausantieji, perdus savo sugestijas, kreipiant jas į BB programos komisijos vadovą Vincentą Gruzdį. Jo adresas — 1025 W. Wingochocking St. Phila., Pa., 19140, arba telefonų — 457-1533.

— Bendruomenės Balso gegužinė Philadelphiaje ruošiamą rugsėjo 7 d. Olympia Lake, prie 130 kelio, N. J. Ją ruošia BB komitetas. (KČ.)

Vasaros žiedai.
Nuotr. Iz. Valančiaus

sunkiau išgyja. Kiekvienas turi laikas nuo laiko pasitikrinti ir jeigu kas žino, kad turi per daug cukraus, turi pasilikti gydytojo kontrolėje, numesti svorį (jeigu turi per daug) ir griežtai laikytis dietos, kurią nustatys gydytojas.

Kasos perkėlimas

Jau yra daromos kasos perkėlimo operacijos. Nors insulino galima gauti iš gyvulių kasos ir sėkmingai naudoti žmonių reikalams, bet pačios kasos iš gyvulių negalima žmogui persodinti; turi būti žmogaus kasa. Tos operacijos neseniai buvo diskutuotos "Surgical Research Society" Londone, Anglijoje. Pasekmės yra labai geros, diabetikai gali būti išgydomi. Krinta į akis faktas, kad kol kas neskelbiama, kuris daugiau ar mažiau garsus gydytojas atlieka. Tačiau medicinos žurnaluose bus viskas aprašyta ir bus pasakyta, kas jas atlieka. Dabar tik žinome, kad tos operacijos buvo atliktos Minnestos u-to Medicinos mokyklos.

Taigi diabetikams atsiveria naujos viltys ir šviesi ateitis.

KASOS PERKĖLIMO OPERACIJA

J. VENCKUS, S.J.

Inkstų perkėlimas iš vieno žmogaus organizmo į kitą jau ne nuo šianienai plačiau praktikuojamas. Yra jau ir dirbtinių inkstų, kuriuos galima nešiotis kaip, sakysime, transistorinį radijo aparatėlį. Pradedama apsiprasti ir širdies perkėlimais. Pastaruoju metu pradėtos daryti kasos (pancreas) transplan-tacijos. Jas dar visiškai neseniai pradėjo vykdyti Minnesotos universiteto Medicinos mokykla.

Žmogaus kasa yra liauka, kurios dydis yra 6-8 x 1,5 x 1 colių, sujungta kanalu su dvylikapiršte žarna. Ta liauka yra labai svarbi virškinimui; gamina tripsiną proteinams virškinti (mėsai, sūriui, kiaušiniams), lipazą, virškina riebalus ir amilazą, virškina miltinius ir cukrinius valgius.

Per mikroskopą liaukoje gali pastebėti lyg tam tikras salas, kurios skiriasi nuo kitų celių. Tos salas vadinasi ju atradėję vardu — Langerhans'o salas. Cukraus liga arba diabetas buvo aptiktas 1889 m. (Behringo ir Minkowskio). Pasakojamas anekdotas, kad jiem bityrinėjant šlapumą, vienas pastebėjo, kad jo cigaretės galas buvo saldus. Vėliau pasirodė, kad sal-dumas paėjęs nuo tam tikrų ligo-nių šlapumo, kuris buvęs sal-

dus. Taip buvo susektas diabetes mellitus. Sveiko žmogaus kraujas turi cukraus nuo 80 iki 140 miligramo. Jaunų žmonių diabetes yra pavojingas, reikia išvirkšti insulino. Senesnių žmonių ilgai nepajunta turį diabetes. Jeigu pastebėtas, galima vien dieta susitvarkyti — vengti cukrinių ir miltinių valgių.

Insulino išstudijavo ir pagaminė dr. F. G. Bantingas (1891-1941) 1921 m., paskelbė 1922 m. Bantingas buvo ne vienas, turėjęs pagalbinku: J. R. Macleod, Ch. H. Best (dar medicinos studentas tada) ir J. B. Collip, visi dirbo Toronto universitete, Kanadoje.

Insulinas yra hormonas, katalizatorius, gaminamas iš gyvulių kasos, kurios renkamos gyvulių skerdyklose. Dabar jau galima insulino ir per burną imti, pirmiau tik su adata buvo į odą leidžiamas. Insulino gamintojai — dr. Bantingas ir jo padėjėjai 1923 metais gavo Nobelio premiją.

Diabetes — graikiškas žodis ir pažodžiui verčiamas "ėna kiau-rai", reiškia cukrus eina kiau-rai į šlapumą, melitus, lotyniškas žodis, reiškia medus, išeina šlapumas yra saldus kaip medus.

Diabetes gali vesti prie visokių komplikacijų: odos, kojų, akių ligų, žaizdos, kueros

BAŽNYČIA NEBJO NAUJENYBIŲ

Bendrojoji audiencijoj šv. Petro bazilikoje popiežius Paulius VI atkreipė maldininkų dėmesį į tikrąją Bažnyčios atsinaujinimo prasmę. Bažnyčia yra visuo met ta pati ir visuomet nauja. Naujumas priklauso plačiai Bažnyčios esmei. Evangelija yra ne roji naujiena. Krikščias mus naujai pagimdo dieviškajam gyvenimui. Krikščionio gyvenimas turi būti nuolatinis dvasinis atsinaujinimas. Bažnyčia yra sena, bet nepasenusi. Ir ji niekuomet nepasens, kol nenutols nuo Kristaus jai skirtos misijos.

Bažnyčia niekuomet nebijos naujenybių, nes atsinaujinimas yra esminis krikščioniškumo reikalavimas. Atsinaujinimas — pa-brėžė popiežius — nėra revoliucija ar atsipalaidavimas nuo tradicijos. Priešingai, atsinaujinimas yra krikščioniškojo gyvenimo pagilimas, ėjimas į krikščioniškumo gelmes, reikalui esant pakeičiant formas, kurios yra netekusios savo prasmės ir sunkiai besuprantamos. Bažnyčia nebijo naujenybių. Bet visa tai, kas nauja, turi būti priimama ne dėl paties naujumo, o dėl turinio ir siekiamo tikslo.

DRAUGAS, penktadienis, 1969 m. rugpjūčio m. 8 d.

— Netoli nuo ugniakuro ant narų krašto gulėjo cingos parbloktas vidutinio ilgio kūnas. Kojos buvo uždengtos, krūtinė ir pilvas ištinę, galva pritraukta prie kūno, liesos plonos rankos atrodė lyg pridėtos, pilkas veidas sutinęs, akys užmerktos.

dantys sukąsti, lūpos appekusios sudžiūvusiu krauju. Matyt, jis dar buvo kiek gyvas, nes utelės knibždėjo antakiuose, blakstienose, smilkinuose ir ropojo kakta. Prie tokios šviesos mes tik tiek galėjome žiūrėti.

H. Tautvaišienė
(iš Tautų kapinynas Sibiro tundro-

A. + A. PETRAS J. NAUSĖDAS

Tragiškai mirė rugp. 3 d., 1969, Acapulco, Mexico, sulaukęs 43 metų amžiaus.
Gyveno 6813 So. Talman Avenue, Chicago, Illinois.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr., Gaurės parap. Lutkaičių kaimo. Amerikoje išgyveno 20 metų.
Pasiliko dideliame nuliūdime tėvai Vincentas ir Petronėlė Nausėdai, brolis Juozapas, 3 seserys: Stasė Walutkevičius, Pranciška Lapačinskas su vyru Viktoru ir Morta Duquette, su vyru Charles ir jų šeimos ir kiti draugai, giminės bei pažįstami.
Vietoj gėlių prašome aukas siųsti Lietuvių Fondui.
Priklausė Lietuvių Vyčių klubui.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio mėn. 9 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. Panelės Marijos Gimimo parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: tėvai, brolis ir seserys.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans, Tel. RE 7-8600.

Stamford'o ir Apylinkės Lietuvių Moterų Klubo Federacijos narei, uoliai veikėjai,

A. + A. JANEI ČEREKIENEI
mirus, giliai užjaučiame sūnų ALGĮ, šeimą, brolių JURGĮ ir artimuosius.

Stamford'o ir Apylinkės Lietuvių Moterų Klubo Federacija

A. + A. ZIGMUI PAULIONIUI

Kanadoje mirus, motinai TERESEI PAULIONIENEI, žmonai ELENAI, dukrai ir sūnui, seseriai ZUZANAI ŠČEPANAVIČIENEI ir jos šeimai, broliams AUGUSTINIUI ir VYTAUTUI ir jų šeimoms reiškiame giliai užuojautą ir kartu liūdime.

EDMUNDAS ir STASĖ VAITKAI
GINTA KASTYS
VYTAS ir ELE VAITKAI

A. + A. JOHN S. MARTUSEVICH

Gyveno 11566 South Perry Avenue.

Mirė rugpjūčio 6 d., 1969 m., 9:50 val. vak., sulaukęs 69 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Vaduoklių parapijos, Genėtinų kaimo. Amerikoje išgyveno 27 m., anksčiau gyveno Kanadoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marijona, po tėvų, Wojtkiewicz, 3 sūnūs: Stanley ir marti Bernice, Victor ir marti Mildred, John J. ir marti Theresa, duklė Jean Goff ir žentas Arthur, 9 anūkai: Bernard, Ronald, Dennis, Janete, Thomas, Katherine Martus, Arthur, Robert ir Michael Goff, 2 broliai: Michael ir jo žmona Olympė ir jų šeima ir Hippolytus, Sesuo Camelia Dumynas ir jos vyras Jonas ir jų šeima, 2 žvogerkos Bernice Zube ir Sophie Žiūraitis ir jos vyras Antanas ir jų šeima, žvogeris Stanley Wojtkiewicz ir jo žmona Stella ir jų šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Velonis buvo senuolis mirusio James Martus.

Kūnas pašarvotas Leonard koplyčioje, 10821 South Michigan Avenue. Laidotuvės įvyks šeštad., rugp. 9 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Visų Šventų parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: žmona, sūnūs, duklė ir broliai.

Laid. direkt. Leonard Bukauskas ir Sūnus. Tel. CO 4-2228.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

10 metų Sibiro tremtinys

A. + A. Jurgis Lišauskas

Mirė 1968 m. rugpjūčio mėn. 17 dieną.

Palaidotas Prienų kapinėse Lietuvoje.

Už jo sielą šv. Mišios bus rugpjūčio mėn. 17 d. 11 val. 30 min. lietuviškų pamaldų metu šv. Juozapo parapijos bažnyčioje, Waterbury, Connecticut.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Nulūde: brolis Mykolas ir brolienė Veronika Lišauskai.

Waterbury, Connecticut

GYVENIMO VINGIAIS

autobiografiniai atsiminimai
Dr. P. Kalvaitytė — Karvelienė

Savo pačios parinktais žodžiais autorė pasakoja apie gyvenimo vingius, kuriais ji keliavo per vaikystės dienas Lietuvoje, mokslo metus svetur ir, pagaliau, kaip gydytoja rentgenologė, atsidėjusi savo specialybės darbu bei visuomeninei veiklai. Okupa-cijų laikotarpis buvo lyg slenkstis į naują, neramų tremtinio gyvenimą, užsibaigusį šiapus Atlanto.

Asmeninį išgyvenimų šviesoje matome Lietuvos atsikūrimą, jaunuomenės veržimąsi į mokslus, šviesuomenės pastangas išlaikyti tautišką dvasią, naujos valstybės kultūrinius bei mokslinius laimėjimus ir neįgiamybes, kurios eina drauge su pažanga.

Knyga yra ne tik asmeninė, bet visos mūsų tautos istorija.

Kaina \$3.00. Gaunama Drauge. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčius.

Tanya Lynn, 2 m., mergaitė Dalas, Tex., skaniai valgo naujai išaugintą arbūzą, kurį išvystė Texas arbūzų augintojai.

A. + A.

Mano geram draugui

PETRUI NAUSĖDUI

tragiškai žuvus, liūdesio valandoj reiškiu giliai užuojautą

TĖVAMS, BROLIUI ir SESERIMS.

PETRAS JADVIRŠIS

LEO'S SINCLAIR SERVICE

LEONAS FRANČKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motory Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampas 58th Street
Telefonas — PRospect 8-9533

G E L E S

Vestuvės, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
G U Z A U S K Ų
BEVERLY HILLS GELNYČIA
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
Tel. PB 8-0833 — PR 8-0834

SKLEBKITĖS "DRAUGE".

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)
2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Place Tel. VIrginia 7-0672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. Lituania Ave. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

8354 S. Halsted Street Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

8319 S. Lituania Ave. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — GEdarcrst 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių.

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS:

4330-34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

APLINK MUS

× Kun. Jonas Sakevičius, MIC, buvęs ilgametis "Laivo" redaktorius, paskirtas Sv. Kazimiero lietuvių bažnyčios Londono rektorium ir marijonų namo vyresnioju.

× New Yorko ir Bostono lietuviuose kyla susidomėjimas išgirsti komp. J. Gaidelio operą "Dana". Tų apylinkių LB valdybos pakvietė Chicago Lietuvių operą gastroloms su "Dana". Vyksta susirašinėjimas, apskaičiuojamas išlaidos ir, jei sąlygos leistų, gastrolės įvyktų sekančių metų gegužės mėnesį. Operą diriguoti muz. Aleksandras Kučinas, kuris planingai sutrumpindamas libretą ir apgalvotai sušvelnindamas orkestraciją žymiai prisidėjo prie "Dainos" operos pasisekimo.

× Šachmatų mėgėjams. Rugpjūčio 23—24 d. Clevelande, Čiurlonio namuose 10908 Magnolia Dr. ruošiamos š. Amerikos Lietuvių šachmatų pirmenybės, 5 ratų šveicarų sistema. Šeštadienį 3 ratai, pradedant 10 v. ryto ir sekmadienį 2 ratai. Starto mok. \$10, jauniams \$5. Kvietiami gausiai dalyvauti. Chicagoje ir apylinkėse gyvena šachmatų mėgėjai ir norintieji dalyvauti minėtose pirmenybėse, prašomi pranešti VI. Karpuškai 3622 W. 71 St., tel. LU 5-2337.

× Lietuvių Gydytojų d. jos pagalbini vienetams, p. Dargienės priežiūroje, sėkmingai vykdo dr. Rutkauskui paremti akciją. Dr. Rutkauskas jau keli metai sunkiai serga ir yra nedarbingas. Gydytojai prašomi siūsti auksas dr. E. Ringai, 7305 S. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629.

× Varno Montessori vaikų židinėlį liepos 24 ir rugpjūčio 7 dienomis aplankė keturiomis kursų studentai, norėdami praktiškai pažūrėti, kaip vedama montessorinė klasė ir kokios priemonės naudojamos vaikų mokymui. Iš viso buvo daugiau kaip 90 kursantų, kurie buvo sužavėti pavyzdine tvarka ir turtingomis montessorinės sistemos mokymo priemonėmis. Kursantams patikrinimus davė naujoji vedėja mokyt. J. Juknevičienė.

× Justina ir Laimutis Dūdos su šeima atostogų proga buvo atvykę iš Toronto į Chicago. Čia aplankė savo draugus ir pažįstamus, apžiūrėjo Chicago miesto kultūrinės įstaigos ir miesto. Dr. R. Butnienės lydimi jie aplankė ir Draugo įstaigą susipažinti su lietuviškos spaudos darbiais.

× Elena Vengras, mokėdama prenumeratą pridėjo ir 5 dol. auką. Ačiū.

× Akademikų Sk. tų stovykla įvyks Rako ūkyje, Custer, Mich. rugp. 23 — rugs. 1 d. Registruotis: J. Raslaivičiūtė, 7234 So. Sacramento, Chicago. Skambinti 585-9500 iki 4 v. p.p., 776-3254 po 5 v. v. (pr.)

× Kas turi kokių klausimų akcijų pirkimo ir pardavimo reikalais, prašoma kreiptis į stockbrokerį Arūną Vasį, Howe, Barnes & Johnson, Inc., telf. 782-9600. (sk.)

× Pamesta vyriška plūginė tarp 68-tos Rockwell ir California gatvių. Jei suradote, prašome skambinti vakarais telefonu 863-0223. (sk.)

× Albinas Kurkulis, akcijų brokeris reprezentuoja Gloro Forgan, Wm. R. Staats, Inc. Tel. FI 6-1234. Albinas turi daug metų asmeniškų patyrimo su akcijomis ir jums sąžiningai patars investavime vertybėse. (sk.)

× Laima Valančiūtė, šimet baigus Marijos aukšt. mok. ir rudenį studijuojanti prancūzų kalbą, šią vasarą su ekskursija keliauja po Europą ir jau aplankė Angliją, Olandiją, Šveicariją, Vokietiją, Prancūziją, Graikiją. Aplankiusi dar keletą valstybių grįš į Chicago, nes prideda studijos. Kelione esanti labai patenkinta, tačiau pasiilgusi ir namų.

× Kernavės skaučių tuntu tėvų komitetas ir Vadija praneša, kad Rake ir virtuvės pastatus buvo mažas išlaužimas. Patikrinus niekas nepavogta ir nuostolių nepadarėta.

× Pov. Dirkis Alvudo vakarojime rugpjūčio 9 d. Marquette Parke kalbės apie kun. Tumą Vaižgantą.

× Kun. B. Sugintas pasiuntė per Balfą, už š. m. rugpjūčio mėn. Vas. 16 gimn. \$700, Salez. g. \$200 ir Punsko g. 20 dol.

× "Draugo" skaitytojai neužmiršta savo dienoraščio, remdami jį moraliai ir materialiai. Aukų po 2 dol. atsiuntė J. Gipsas, A. Keršulis, Br. Kriščiūnas, Po 1 dol. Pr. Stuopeles. Dienraščio leidėjai dėkoja už paramą.

× Marija Paukštiečienė, žinoma Chicago veikėja, rengiasi važiuoti į Moterų sąjungos seimą, kuris įvyks Grand Rapids, Mich.

× Anastazija ir Aleksandras Tunkiai, gyveno 4624 So. Wood St., kur turėjo maisto krautuvių 44 metus. Tunkiai buvo stambūs parapijos ir gerų darbų mėgėjai, amžini nariai vienuolynų ir ilgamečiai "Draugo" skaitytojai. Tunkiai išaugino du pavyzdinius sūnus Edvardą ir Leonardą. Abu inžinieriai ir turi gerus darbus. Sūnus Edvardas gyvena su tėveliais, o Leonardas yra vedęs ir su šeima gyvena Californijoje. 1969 m. sausio 16 d. Tunkių name įvyko didelė nelaimė staiga širdies ataka mirė vyras ir tėvelis A. a. Aleksandras Tunkis. Anastazija Tunkienė pardavė savo būtinai ir namą ir su sūniumi Edvardu persikėlė gyventi į savo apartamentą, 3212 - 14 W. 66 Pl. Marquette Parke.

× Inž. Algimantas ir Rugilė Šlapkauskai susilaukė naujo šeimos nario — sūnaus Ginto. Ligi šiol šeima augino dukrą. Šį pavasarį jaunieji Šlapkauskai persikėlė į savo naują rezidenciją Chicago priemiestyje — Glen Ellyn. Kiek apsitvarkęs apie namus, inž. Al. Šlapkauskas žada ir vėl talkininkauti jų rūskautijai.

× A. a. Kristina Tarvidienė, gvv. 9500 W. Lincoln Hwy., Frankfort, Ill., atšventusi birželio 29 d. Šarkos restorane savo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, staiga mirė. Ji buvo pašarvota A. Pėtkaus koplyčioje ir iššūdingai palaidota Šv. Kazimiero kapinėse, prie savo vyro Justino ir sūnaus Justino, kurie ten pat yra palaidoti. Ją palydėjo apie 50 mašinų ir virš 100 dalyvių, kurie buvo pavaišinti pietumis Šarkos restorane. Laidotuvėmis rūpinosi dukterė Kristina su žentū ir kitais gimimėmis.

× Vyčių -sendraugių kuopos parengimas, kuris buvo nutartas ruošti rugpjūčio 10 d., yra atšauktas dėl golfo žaidynių, kurios įvyksta tą sekmadienį.

× Kun. D. Slapšys, SJ, misionierius Indijoje

Indis visokiais iširengimo dalykais, nors ir čia reikės šį tą taisyti bei įsigyti. Netolimoje apylinkėje yra eilė didesnių miestų. Be to, kunigas čia nėra apsunktas didesniu tikinčiųjų skaičiumi. Mažono senoje vietoje, Ahmednagar rajone, dvišie turėjome aptarnauti šis tikinčiųjų katalikų, išsi-mėčiusių dideliame plote. Dėlto pagonims mažai laiko ir jėgų te-likdavo. Čia šis klausimas kaip ir atpuola. Be to, išoriniai žmogus esi čia gyvenančių katalikų dvasiškis. Taigi esu čia dėl visiems priimtinos priežasties. Juk niekas,

× Eleonora ir Juozas Padžiūnai, sugrįžę Chicago po 2 mėnesių išpūdingos kelionės, kurią atliko laivais ir traukiniais. Aplankė: Angliją, Šveicariją, Italiją, Jugoslaviją, Rumuniją, Graikiją, Turkiją, Iraką, Portugaliją ir Prancūziją. Grįždami iš Prancūzijos dar aplankė ir Majorjū salas.

Dailės parodoj Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Chicagoje iš k. į d. p. Vaina, dail. M. Stankūnienė, Darius Ramonas, dr. Ald. Labokienė, p. Vaina, dr. J. Ramonas.

MISIJONIERIAUS LAISKAS IŠ INDIJOS

Jau maždaug prieš dvi savaites persikėliau į naują vietą, apie 90 mylių nuo senosios. Čia yra visai nauji dirvonai. Darbas kaip ir nepradėtas. Tiesa, mes turime mažą bažnytelę su mažu kambarėliu kunigui apsigyventi, kuris čia sekmadieniais atvažiuodavo iš kitur. Bet tikinčiųjų kaip ir nėra. Tik apie du šimtai, mažus ir didžius kartu paėmus. O ir tie patys žmonės ne vietiniai, bet iš įvairių krašto vietų čia patekę geležinkelio tarnautojai. Mat, Kurduwadi — taip vadinasi mano naujoji vieta (apie 20 tūkst. gyventojų) — yra ne mažas geležinkelio mazgas. Artimiausias kunigas yra vienas senukas už 50 mylių nuo čia.

Naujam darbu pradėti ši vieta labai paranki. Mat, jau turime šią tokią bazę. Nereikia bent pačioje pradžioje per daug rūpin

net ir padorus krikščionis katalikų krašte nemėgus žmogaus, kuris jo artumoje apsigyventi tik jam atversti. O jei naujoji dirva dar būtų per kietą, tai kunigas čia, kad ir su maža parapijėle, nėra pasmerktas visiškai tinginiavimui.

Mūsų pasisekimo paslaptis yra ir bus visos Bažnyčios, visų tikinčiųjų aukos bei maldos. Pagal Vatikano II suvažiavimo pareiškimą visi tikintieji, paskiros vyskupijos bei parapijos turi nešti tą darbą ir vykdyti Kristaus pavestą uždavinį. Išsąmonijęs, kad esu jų visų atstovas šiame darbe, patempsiu savo jėgas. Bet kartu laukiu jūsų paramos malda bei auka. Mano adresas: Rev. Donatus Slapšys, SJ, St. Anthony's Church, Dist. Sholapur, Kurduwadi, India.

Chicago žinios

RADO DAUG MARIHUANOS
Policija areštavo penkis asmenis ir konfiskavo \$150,000 vertės marihuanos žolės apartamentiniuose namuose 9957 S. Cicero ave. Spėjama, kad marihuana buvo atgabenta iš Indijos.

MILIJONINIS PALIKIMAS

Lydia Swift, našlė Swift kompanijos įsteigėjo anūko, testamentu paliko \$1,574, 590. Viena dukterė gavo \$470,910. Antra dukterė gavo \$428,410. Akcijos ir bonai sudarė didesnę palikimo dalį, atseit \$1,451, 077.

TRAUKIA UNIJA Į TEISMĄ

Evanstono autobusų kompanija prašė, kad apygardos teismas įsakytų jau 10 dienų strelkuojantiems autobusų vairuotojams grįžti į darbą. Kompanija irgi teismo keliu prašo penkių mil. dolerių atlyginimo iš vairuotojų unijos už patirtus per neteisėtą streiką nuostolius.

JAUNIŲ MENO PARODA

Miestas ruošia turinčių 21 m. amžiaus ar mažiau jaunių meno parodą ir konkursą rugp. 16 d. Lincoln parke prie Addison gatvės. Laimėtojams skiriamos piniginės premijos. Kiekvienas dalyvis gali išstatyti tris eksponatus. Reikia juos pristatyti prieš rugp. 12 d. į City department of natural resources.

MIRĖ BUVŲS BROLIUKŲ GENEROLAS

Šv. Aleksijaus ligoninės koplyčioje, Elk Grove Village, atlaikytos Mišios už ten mirusį brolių vienuolį Anthony Wessel, 80 metų, buvusį brolių Aleksijonų kongregacijos generolą. Vienuolyne išgyveno 53 metus.

MEKSIKIEČIAI RUNGTYNIAUS SU AMERIKIEČIAIS

Vienuolikos narių boksininkų mėgėjų ratelis atvyksta iš Meksikos Chicago, Ikur rugp. 29 d. Kolišėjams patalpose rungtyniaus su amerikiečių ratelio nariais. Amerikiečių ratelio sąstata yra šeši jaunuoliai iš Chicago apylinkės.

IŠ ARTIIRTOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— ASS Stovykla. Dainavoje. Rugp. 3 d. Dainavoje prasidėjo ASS vasaros stovykla. Ją atidarė atkų federacijos vad. prof. dr. J. Pikūnas. Pirmadienį paskaitą "Filosofijos santykis su gyvenimu" skaitė stovyklos kapelionas kun. dr. P. Celišius. Tema susilaukė gyvų diskusijų. Antradienį dr. Zolubas pravedė pašnekės apie Moderniojo mokslo laimėjimus. Trečiadienį kun. St. Raila ir p. Garka padarė pranešimą ir vadovavo simpoziumui apie Lietuvių katalikų religinę šalpą. Tą patį vakarą įvyko žuvusiųjų už tikėjimą ir tautą pagerbimas. Ketvirtadienį dr. J. Pikūnas skaitė paskaitą "Inteligento sąvoka ir inteligentijos uždaviniai". Penktadienį bus diskusijos ateitininkų veiklos klausimais. Vakare savo talentais pasirodys stovyklautojų vaikučiai. Šeštadienį apie dabarties lietuvių literatūrą kalbės T. Antanaitis. Vakaro muzikinę programą išpildys Iz. Motekaitienės dainavimo mokiniai. Taip pat dalyvaus solistas Aleksinas. Visos vakarinės programos ir šeštadienio koncertas prasidės 8 val. vakare. Svečiai mielai laukiami atsilankyti paskaitose ir vakaro programose.

canegra" ir V. Klovos "Udrnio daina" iš operos "Pilėnai". Smuikininkai kun. Vincas Valkavičius, "Evening Outlook" laikraštis, Santa Monica, Calif., liepos 24 d. laidoje išspausdino N. G. Nyerges laišką apie Pavergtųjų Tautų savaitę, išskeldamas jos reikšmę ir pasidžiaugdamas jos minėjimu Hollywoode, Calif., liepos 31 d. Amerikos legiono salėj, kur programoj dalyvavo ir lietuviai tautinių šokių šokėjai.

— Rita Mačiulytė studentų diplomate. Šį pavasarį Ritą Mačiulytę, užsienio studentais pasikeitimo vietos draugija (Association for Teen Age Diplomats, Inc.), iš daugelio kandidatų, kaip gabią ir gero elgesio mokinę, išrinko taip vadinama studente — diplomate ir pasiuntė V. Vokietijon, kur ji birželio 26 d. ir išvyko. Apsigyveno netoli Stuttgarto vienoje vokiečių katalikų šeimoje, kuri augina taip pat 3 dukteris jos metų (Rita 16 metų). Rita dabar lanko vokiečių gimnaziją, atstovauja amerikiečių vidurinių mokyklų mokinius, aiškindama jiems šiu papročius, mokyklų tvarką, o kai kada padėdama ir anglų kalbos pamokų metu. Moksi ir vokiečių kalbos. Rita priklauso ir Rochesterio, N. Y., Lietuvių bendruomenės chorui, skautams, sporto klubui. Ji dažnai su savo jaunesne sesute pasirodo vietos lietuvių parengimuose su baletu kai kuriais išpildymais ir t. t. Kosto ir N. Mačiulių šeimoje auga 2 sūnūs ir 4 dukterys. Rita vyriausia.

— Elena Verbela, Diana, Fla., gavo "Cap and Gown" už jos darbus organizacijai. Women of the Moose. Ši organizacija dirba našlaičių ir senelių labui. Narys išbuvęs 15 m. gali eiti į Senelių namus, Orange Park, Fla. Dabar ten pastatyta labai didelė ligoninė seneliams ir nariams. Mooseheart, Ill. yra labai daug žemės našlaičiams. Jei tėvas yra miręs, motina gali ten praleisti savo visą laiką su savo vaikučiais. Taigi šios narės labai daug dirba šiam geram tikslui. Organizacijai gali priklausyti visokių pažirčių žmonės, bet turi ir bažnyčią, jeiu jie yra katalikai. Toks atžymėjimas, kokį gavo Elena Verbela, skiriamas tik už ilgų metų veiklą.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

— Kunigunda Kebliškienė ir Pranas Kebliškis ruošiasi palikti Brocktoną. Persikelia gyventi į Detroitą arti sūnaus Kęstučio ir seserų. K. Kebliškienė Brocktone buvo įsijungusi į visuomeninę veiklą. Atkūrė Moterų sąjungos 15 kuopą ir valdyboje ėjo finansų sekretorės pareigas. Džiaugiasi, kad finansų sekretorės pareigas dabar perėmė veiki Julija Šaulienė. Ateitininkams sendraugiams pirmininkaudama Brocktone suorganizavo Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelį ir jam vadovavo. Didžiuojasi nuosirdžiais darbu.

DRAUGO KNYGYNŲ KATALOGAS

siunčiamas nemokamai kiekvienam, kas jį užsisako paštu ar telefonu LU 5-9500. Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspausdintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglų kalba knygų ir ribotą skaičių latviškų knygų, kurias galima gauti DRAUGE. Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrų ir sugrupuotos alfabeto eile.

tesėjais. 121-ojo Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrio vadovo pareigas perėmė ateitininkas sendraugis dr. Julius Jakulis. Jam talkininkas po žmona Ona Jakulienė. Įsteigė Putnamo Sesielių rėmėjų būrį Brocktone ėjo sekretorės ir išdinkės pareigas. Tas pareigas dabar perėmė Otilija Orentaitė - Beržinskienė, jauna Brocktono veikėja. Sekretoriavo Maldos Apaštalavimo ir tretininkų draugijoms. Tas pareigas perėmė Margarita Mazgelienė ir Marija Tamulevičienė. K. Kebliškienė buvo stropi Balso LB, Lietuvių fondo ir Tautos fondo narė. Tik įsikūrus Brocktone liuanistinei mokyklai — joje dirbo dejuis metus. Lietuvoje buvo šakių gimnazijos mokytoja. Vokietijoje mokytoja Detmoldo ir Greveno gimnazijose. Čia Brocktone gyvenama rašė į "Draugą". Tas pareigas dabar perėmė taip pat judri visuomenininkė korespondentė Birutė Tamulienė. Pranas Kebliškis Lietuvos mokytojų sąjūdo šakių gimnazijoje, ten pat ėjęs direktoriaus ir vicedirektoriaus pareigas Lietuvoj ir Detmoldo bei Greveno gimnazijose Vokietijoje. Brocktone buvo įsijungęs į Amerikos Lietuvių Katalikų Susivienijimo darbą. Ėjo finansų sekretoriaus pareigas. Įrašė daug naujų narių. Tas pareigas Brocktone dabar perėmė inž. Vaclovas Senuta. Pr. Kebliškis buvo įsijungęs į Putnamo seselių rėmėjų centro valdybos darbus. Jis Brocktone surinko per tūkstantį dolerių Matulaičio namų statybai. "Brocktono lietuvių" vardas puošia Matulaičio namų vieno kambario duris, nes jie savo aukomis per Pr. Keblišką — įruošė tą kambarį.

Abu Kebliškai yra Lietuvių fondo nariai. Išėję į pensiją tikisi užsitarnauto poilsio Detroitė.

— Amerikoje 2000 metais bus gyventojų daugiau 300 mil.

Viena iš daugiausiai perkamų knygų yra Juzė Daulžvardienė

Joje kiekvienas atras savo mėgiamo lietuviško patiekalo receptą, arba suras naują, iki šiol neragautą, kurią čia yra virš 200.

Knyga parašyta anglų kalba, labai tinkama dovana vyresnėms, o ypač naujai pradedančioms šeiminkauti moterims.

Kaina tik 2.50 dol., galima gauti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

LITUANUS ŽURNALAS, MINĖDAMAS 15 METŲ SUKAKTĮ, SKELBIA JUBILIEJINĮ VAJŲ — SU YPATINGOM DOVANOM.

Jau penkiolikti metai, kai Lituanus, leidžiamas anglų kalba, atlieka laisvųjų lietuvių šauklio pareigas 97 pasaulio šalyse — tiek valstybių jis paštu pasiekia keturis kartus metuose. Penkiolikos metų sukakties proga, esame ir būsimi Lituanus skaitytojai, atsiuntę 5 dol. čekį, kviečiami dovanai atsiimti šampano bonką. Čekius rašykite LITUANUS vardu, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690. Gavę iš Jūsų pradžią ar visai naują prenumeratą, tuoj pasiųsime šampano kortelę, kurią nemokamai iškeisite į šampaną vienoje iš devynių, kortelėje pažymėtų, didžiųjų Kane Beverage krautuvių Chicagoje. Dovaną atsiimti su kortele asmeniškai.

Šis nepaprastas LITUANUS vajas baigiasi rugsėjo 1 d. — Darbo Dienos šventėje. Visais klausimais prašome skambinti Chicago telefonu 434-0706, Jonui Kučėnui, LITUANUS reikalų vedėjui.

Šia proga dėkojame Kane Beverage krautuviams už dovanotą šampaną.